



PAX

SUMARI

PÒRTIC, G. Josep Guiteras, Visitador Auxiliar	1
EDITORIAL, Consell de Direcció	3
LEMA DEL CURS 2012-2013, Extret d'informació oficial	4
HERÈNCIA LASAL·LIANA - QUADRIMESTRE LASAL·LIÀ, G. Jaume Pujol	6
IMPORTANT: "UN COMPROMÍS PER ALS GERMANS AVUI", Divers	12
L'EXPERIÈNCIA DE FORTIANELL, G. Laurentino Fernández	15
LLISTAT DE NOVICIS FORMATS A FORTIANELL, G. Josep M. Pons	18
NOVICIATS DEL DISTRICTE/SECTOR BARCELONA/CATALUNYA (1), G. Josep M. Pons	20
ACONSELLARIES A UN GERMÀ D'ANAR A CAMBRILS?, G. Ramon Pascual	22
DIABETIS I ALIMENTACIÓ, G. Juanjo Tamburini	24
PLE DE GOIG... SOBRE EL SALM 83, G. Ramon Grau	25
RECORDANT AL G. LIGORIO (DEOGRACIAS FUERTES DOMÍNGUEZ), G. Jaume Palom	26
UNA SENZILLA PERÒ GRATIFICANT EXPERIÈNCIA DEL TOGO, G. J. Mestres	28
DESDE EL VALLE SAGRADO DE LOS INCAS, G. José Luis Vadillo	30
MI EXPERIENCIA EN ÁFRICA HA VALIDO LA PENA, G. Felipe García	32
DES DE ROMANIA - 'O PICATURA DE FERICIRE', G. Cesc Ferré	35
EL CERCLE LA SALLE, G. Mariano Fernández Magaz	36
LA SMA. VIRGEN EN 'DEVOIRS D'UN CHRÉTIEN' (I), G. Mariano Fernández Magaz	38
RELEM – PARMÈNIA. TROBADA DE GERMANS JOVES, G. Ernest Casaponsa	40
UNA EXPERIÈNCIA EMOTIVA. PEREGRINACIÓ A LOURDES AMB MALALTS, G. Toni Vallejo	42
EL BOTÁNICO ILUSTRE FRÈRE SENNEN (I), G. Pablo Álvarez	44
PEIXOS DEL RIU MUNI (GUINEA EQUATORIAL), G. Benigno Román i G. Màrius Àlvarez	46
I ARA, EL HARA, G. Javi Núñez	48
VEUS PER A UNA NOVA EVANGELITZACIÓ, G. Javi Núñez	50
LA NOSTRA BIBLIOTECA DE CAMBRILS, G. Ramon Farrés	52
MÉS PER A LA BIBLIOTECA, G. Josep Maria Sans	54
OBERTS A L'ESPERANÇA "TOTS GERMANS", D'Ecclesalia	54
CREIENTS I AGNÒSTICS AMB EL CARDENAL MARTINI, Oriol Domingo / La Vanguardia	55
XÀLDIGUES (ESPURNES, GUSPIRES...), G. Jaume Pujol	56
LECTURES ÚTILS, G. Antoni Perera	58
CINE – PROFESSOR LAZHAR, G. Lluís Diumenge	60
ANÈCDOTES LASAL·LIANES, G. Ricard Serra	62
UN RECORD D'OLIANA DEL 1966	64

PÒRTIC

Em plau molt de poder fer la presentació oficial d'aquest **"PAX digital"** que pren el relleu al **"PAX tradicional"** que hem conegut la majoria de Germans. Per les raons que sigui, es va aturar la seva edició en el número 230, i ara serà el número 231 o bé el **"PAX digital número 1"**, que estarà molt més d'acord amb el món tecnològic, informàtic i virtual que ens toca viure.

Pel que fa al seu sentit i finalitat, ens ho ha dit i recordat moltes vegades qui n'ha estat la seva ànima i el seu promotor, el Gmà. Jaume Pujol. Les seves finalitats fonamentals són dues. Ser un mitjà d'expressió "dels" Germans i "per als" Germans i ser, també, un mitjà de comunicació d'allò que sentim, vivim, ens preocupa, ens agradaria fer, saber o contrastar. Per això penso, també, que no hem de perdre aquesta oportunitat, perquè ara hi ha la persona i l'equip de persones que el poden fer avançar i perquè tot allò que sigui vida, vitalitat, comunicació, vivència, expressió... és bo i ho necessitem. Necessitem sentir-nos vius i actius, tal com vol Jesús i ens repeteix a l'Evangeli: "He vingut perquè tingueu vida i vida a desdir" (Jn. 10.10) i, gràcies a Déu, en els Germans del nostre Sector, malgrat l'edat, encara hi ha molta vida.

Vida que ens permetrà que aquella sensació que, en més d'una ocasió, he pogut tenir de sana enveja de les revistes que m'arriben d'altres Sectors, a partir d'ara, ja serà satisfacció per la nostra revista del Sector de Catalunya. Vida que reforçarà la vitalitat de l'Institut, com ens demana la Regla en l'article 145: **"Cada Germà, sigui quina sigui la seva edat, desplega una funció en la vitalitat de l'Institut"**. Vida, finalment, que ja ens recordava la **"Declaració del Germà"** amb aquestes paraules: **"La sort de l'Institut és a les mans de llurs membres. Que no esperin dels dipositaris de l'autoritat solucions prefabricades que resolguin els problemes plantejats per l'evolució del món. Cada Germà, en presència de Déu, s'ha de decidir a realitzar la seva conversió espiritual i a aportar, seriosament, la seva col·laboració a l'obra comuna, en pro de la renovació adaptada. Així es conjurarà qualsevol mena d'esclerosi i l'Institut podrà gaudir d'una nova primavera"**.

Penso que institucionalment tenim una mancança. No som prou curosos amb la nostra **memòria històrica**. Sortosament, la celebració dels centenaris que m'ha tocat viure, ens han ajudat a regirar arxius i armaris i a trobar pistes d'aquesta **memòria històrica** en forma de fotos, escrits, llibres, revistes... Podem estar ben orgullosos de tenir vint centres centenaris i alguns d'ells més que centenaris, cosa que suposa un arxiu històric molt ric, valuós i important. De cap manera podem renunciar al nostre passat, a la nostra rica història. Tanmateix, tampoc no podem renunciar a seguir-ne fent, perquè la **memòria històrica col·lectiva, present i futura**, no s'hauria d'aturar mai.

Acabo amb una frase que va dir Joan Fuster i que s'ha fet molt famosa per una cançó de Raimon que comença amb aquestes paraules **"Jo vinc d'un silenci antic i molt llarg"**, que penso que escau molt bé amb tot el que acabo de dir: **"Qui perd els orígens,**

perd la identitat". Que no perdem els nostres orígens, les nostres arrels, **la nostra memòria històrica**, perquè perdríem la nostra **identitat de Districte de Barcelona, de Districte de Catalunya i, ara, de Sector de Catalunya i Districte ARLEP**.

Moltes gràcies a tots els qui ho heu fet possible i que Déu i La Salle i, sobretot, tots nosaltres, donem llarga vida a aquest projecte que acaba de començar.

Enhorabona i moltes gràcies.

Gmà. Josep Guiteras, Visitador Auxiliar

EDITORIAL

US PRESTEM EL NÚMERO 231 DE PAX

ELS GERMANS S'EXPRESSEN...

ELS GERMANS ES COMUNIQUEN...

Ens plau fer la represa de PAX a continuació dels 230 números apareguts, durant 40 anys, des de 1960 a 2000.

Volem que PAX sigui un mitjà d'aproximació de tots els Germans del Sector i d'invitació a exercir el sentit de «corresponsabilitat» explicitada 51 vegades en la Regla aplicant-la a l'apostolat, a la col·laboració mútua, a la vida comunitària, a les diferents tasques diàries, a la formació, a la pregària personal i comunitària, a la solidaritat mútua, a la col·laboració amb d'altres, etc. També el lema d'aquest curs: **"De tu depèn... Depenc de tu"**, en l'aplicació als Germans, cita 11 vegades el sentit de responsabilitat.

Tots podrem expressar-nos en bé dels nostres objectius vocacionals i institucionals que afavoreixin la nostra vida de fe, la vida comunitària i la vivència de la missió, tenint en compte els nous temps i el futur institucional que corresponsablement tractem de consolidar, en la dita refundació institucional.

Podrem expressar lliurement el que pensem, el que desitgem i volem en bé de tots i el que parlem en petit comitè volent sempre el millor.

Cal agrair la bona acollida i col·laboració aportada en aquest número 231, ben variada com podreu apreciar. Aquest contingut facilitarà i inspirarà les aportacions dels següents números.

També a través d'aquest número de PAX podreu fer els vostres suggeriments pels següents, perquè expressi realment els objectius pretesos.

El Consell de Direcció de PAX

GG. Lluís Díumenge, Carles Gíol,

Josep Maria Pons, Javi Núñez i Jaume Pujol

Lema del Curs 2012-2013

DE TU DEPÈN... DEPENC DE TU

OBJECTIUS PER A NOSALTRES GERMANS

Tret de la informació oficial cf. (moodle)

Fidel a les intuïcions educatives de Sant Joan Baptista de La Salle, els Germans estan atents a les necessitats reals de les persones i de la societat per servir a tots, especialment als pobres i necessitats i contribuir a la formació integral dels infants i joves mitjançant el lliurament generós. El centre La Salle té el seu fonament en l'Associació de persones que comparteixen la missió evangelitzadora per mitjà de l'educació. Junts es comprometen i es responsabilitzen de portar endavant el mateix projecte educatiu.

- Aprofundir i créixer en la nostra vocació d'educadors i compartir-la amb la resta d'educadors.
- Preocupar-se i acompanyar a cadascun dels Germans de comunitat per sentir-nos responsables del seu desenvolupament i creixement .
- Fer-se conscient de la realitat religiosa i educativa del món que estem vivint per sentir-nos responsables d'ell i així donar respostes que siguin el més oportunes al moment històric que ens toca viure.
- Fomentar els llaços de corresponsabilitat amb els educadors lasal·lians dels Centres.
- Viure i oferir el do de la comunió i el do de la fraternitat com a experiències primordials en la nostra vocació. Fent-nos responsables del millor i més genuí que podem oferir a les nostres comunitats.

DISSENY I CONCEPTE DEL CARTELL



El disseny se centra en la responsabilitat, entesa com un equilibri entre el donar i el rebre. Cada persona projecta els seus valors i qualitats cap als altres, dels qui rep el producte de la responsabilitat compartida.

La imatge central és un camí acolorit, que es forma a partir de les aportacions de cada mà, en una acció

creadora i corresponsable. És en el camí on es poden viure les diferents experiències i projectes. Cada persona és part necessària en la seva creació i al mateix temps rep d'ella el producte de la participació col·lectiva. En el seu horitzó se situa l'estel de La Salle, representant els valors i ideals que guien el conjunt del procés.

ELEMENTS

La casa comuna es forma a partir de les aportacions de cadascun, en una relació creadora i corresponsable.

Aquesta casa comuna pot ser la comunitat, el sector, la classe, la missió on anem a viure aquest any. Cadascun és responsable i part necessària en la seva creació (“de tu depèn...”). I, al mateix temps, tots rebem el producte de la participació col·lectiva (“depenc de tu ...”).

L'estel de La Salle representa els valors i ideals que guien el conjunt del procés.

Ser responsable és donar la resposta adequada a les interpel·lacions rebudes en les diferents situacions que ens toca viure.

MANS

Quatre mans de quatre colors diferents, representant la diversitat de cada persona. Cada persona realitza la seva aportació única al conjunt.

Les mans reflecteixen diferents actituds. La primera està en l'actitud creativa, donant vida i color al flux de vida que neix d'ella. L'última està en actitud de rebre. La segona i tercera mà, constitueixen una transició entre les anteriors (la segona tendeix a crear; la tercera, sense deixar de crear, tendeix a rebre).

ARC DE SANT MARTÍ – CAMÍ

Arc de Sant Martí. Camins. Neixen de les mans. Té com a horitzó l'estel de La Salle.

Els camins tenen el seu origen en l'acció creativa i corresponsable de cada individu, constituint un lloc on viure projectes i experiències. En el seu horitzó, es troba l'estel de “La Salle”. Representa els valors i ideals que guien el procés. És la fusió de cadascuna de les aportacions individuals. D'ella emana el producte final, que torna novament a l'individu i el renova. Així es pot tancar el cercle.

Els colors: Els dos primers s'identifiquen amb els de la identitat visual de La Salle. Corresponen a la part del donar. Els dos següents, representen el que es pren:

- Blau: Seguretat i confiança. Calma.
- Taronja: Creativitat, entusiasme, joventut.
- Verd: Vida i renovació personal.
- Vermell: Energia, força i vigor.

INFANTS

Nens. Existeixen sobre el creat, sobre el producte de la responsabilitat compartida. Representen els projectes i la raó de ser del projecte educatiu.

- Nens blaus (dempeus): Estan en marxa, seguint el camí que s'obre davant ells. Són els projectes i la il·lusió per desenvolupar la tasca educativa.
- Nen blau (assegut): Fa saltar els colors de cada línia de flux, barrejant-los (interflux). Els converteix en una pluja acolorida que cau sobre la paraula “Depenc”.
- Nen verd: Endarrerit, dubtós. Simbolitza les dificultats que existeixen en el camí i els alumnes que precisen una atenció especial.

FONS

Predomina un verd suau, que transmet calma i relaxació. És il·luminat per la llum de l'estel, amb un to groc que representa la llum del sol, projectant calidesa i felicitat.

LEMA

Se situa a la zona del cartell que emfatitza cadascun dels seus missatges.

De tu depèn: Acció creadora i responsable, primera mà.

Depenc de tu: Acció de prendre i rebre de la creació conjunta, quarta mà.

HERÈNCIA LASAL·LIANA

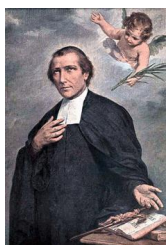
QUADRIMESTRE LASAL·LIÀ

QUADRIMESTRE: SETEMBRE – DESEMBRE 2012

G. Jaume Pujol

En sentim FAMÍLIA en La Salle i des d'ell. Tenim molts intercessors que ens han precedit, però d'una manera especial, els nostres Germans Sants i Beats.

Presentem ara les commemoracions de Germans Sants i Beats que celebrarem en aquest quadrimestre, de setembre a desembre. Recordar-los i veure'ls com uns referents de fidelitat i d'intercessió poden ser un al·licient en la nostra vida personal, comunitària i de missió.



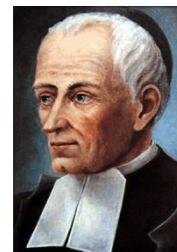
2 de setembre. Beat G. Salomó Leclercq (1745-1792). Era Secretari de l'Institut. Donà un gran testimoniatge d'acceptació de la mort a la que fou sotmès, conjuntament amb un centenar de companys de presó. Les últimes cartes escrites expressen la seva disponibilitat a la Providència davant de la crítica situació viscuda.

2 setembre. Tres Beats Germans dels Pontons de Rochefort (Roger, Lleó i Ulderich). Màrtirs de la revolució francesa; acceptaren amb molta exemplaritat el seu empresonament, que era de condicions molt vexatòries, fent diversos serveis en favor dels companys de presó. Els feren viatjar de nit en ple hivern contra el vent i sota la pluja i la neu, sense cap mena de protecció.



22 de setembre. 5 Germans Beats de València. Quasi tots han estat en centres de Catalunya (Barceloneta, Bonanova, Cambrils, Santa Coloma de Farners, Manlleu, Sant Hipòlit de Voltregà, Comtal, Gràcia); per tant, són també del nostre Sector.

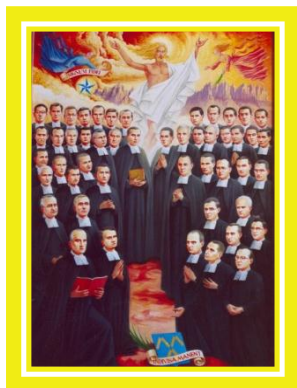
27 de setembre. Beat Germà Escubilió Rousseau (1797-1867), de la Bourgogne francesa; passà 36 anys a França i 34 a La Reunió, on és molt reconegut com amic, mestre i, sobretot, infatigable catequista dels esclaus, contribuint a llur alliberament. Morí en el seu treball entre ells. La seva tomba suscita un corrent de devoció popular. Es distingeix per la seva dedicació preferencial per als pobres.



9 octubre. Vuit Sants Germans de Turon, víctimes de la revolta d'Astúries del 1934. Tots pertanyien al mateix centre escolar d'un poblet de la vall minera de la regió asturiana. El martiri d'aquests Germans no va arribar d'una forma totalment inesperada; la situació del país era difícil com a conseqüència d'una campanya contra la burgesia i l'Església. Els Germans foren concentrats a la "Casa del poble" esperant la decisió del "Comitè revolucionari" que, sota pressions, decidí la condemna a mort, precisament per la

influència que, per la seva missió, tenien en la societat. Es van preparar amb l'oració, la confessió i el perdó als assassins. Foren morts amb dues descàrregues de fusell i rematats amb pistola. El poble de Turon els reconegué com a màrtirs des del primer moment. Foren canonitzats, conjuntament amb el G. Jaume Hilari, el 21 de novembre de 1999 per Joan Pau II.

23 octubre. Beat Germà Arnau Rèche (1838-1890), francès de la Lorena. Es distingí com a Mestre de novicis i Animador d'Exercicis Espirituals. Gran devot de l'Eucaristia i de la Verge Maria. També fou reconegut com un gran professor i educador i també mestre d'agricultura. Germans i Antics Alumnes foren unànimes a reconèixer la seva gran saviesa i total abnegació. Se celebra el 23 d'octubre.

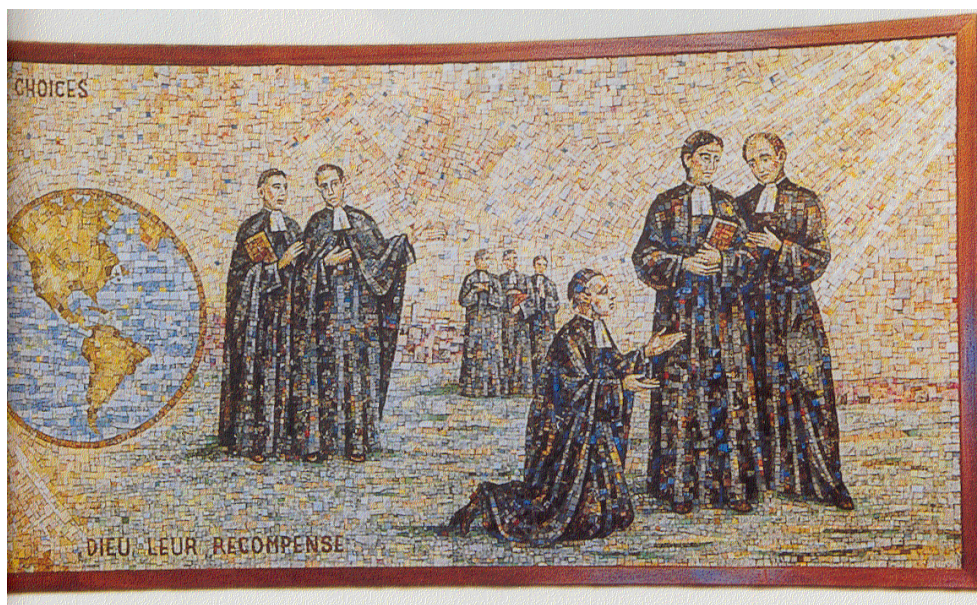


6 novembre. Beats Germans màrtirs del segle XX. 44 d'aquests beats són del nostre Sector de Catalunya. Per tant, podeu trobar a la GIC, grup Sallectat. carpeta "44 Beats màrtirs Districte", els següents arxius: Cartell, Llistat de centres on han estat aquests Beats i les fotos de cada un dels 44 Beats. A més, hi ha el llibre del G. Josep M. Segú "Hermanos mártires del proceso de Barcelona y Valencia", on podreu trobar una recensió de cada un d'ells. A més, a la propera tardor hi haurà la beatificació d'una trentena de Germans del procés de Tarragona. Tots ells ens poden ser un estímul per a cada centre considerant que han treballat en el mateix lloc on hi treballem ara nosaltres.

16 novembre. 7 Beats Germans d'Almeria. Un d'ells en assabentar-se del martiri dels GG. de Turon va dir: "Quina joia la nostra si poguéssim vessar la nostra sang per un tan alt ideal; redoblem el nostre fervor d'educadors religiosos i així ens farem dignes de tal honor". Suportaven els maltractaments de la presó i confortaven els companys de presó.



21 de novembre. Recordem el VOT HEROIC de la Salle amb els GG. Gabriel Drolin i Nicolau Vuyart. Davant d'una situació desesperada van fer vot d'Associació i d'unió per a procurar i mantenir l'establiment de la Societat sense poder desentendre's encara que només quedessin els tres i es veiessin obligats a demanar almoïna i viure només de pa.



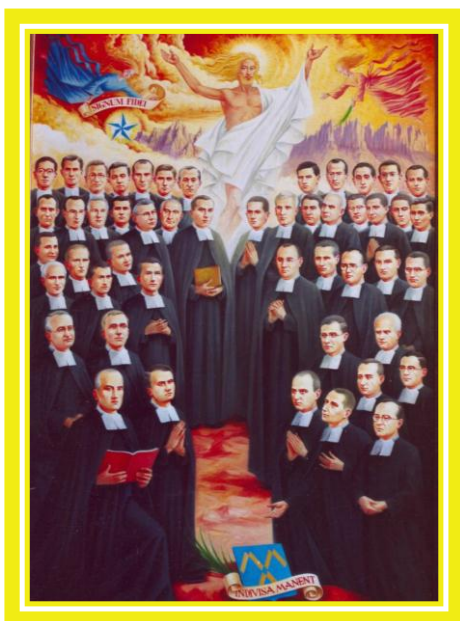
COMUNITATS ON HAN ESTAT ELS 44 BEATS GERMANS MÀRTIRS DEL DISTRICTE DE CATALUNYA

NOTES. Amb motiu de celebrar-se el proper 6 de novembre, la festa dels nostres 44 Beats Germans màrtirs, pot ser d'interès el recordar-los en cada comunitat i Centre.

- Els noms subratllats signifiquen l'última comunitat de llur residència. Les paraules en cursiva expressen el lloc de naixement.
- Podeu trobar les fotos de cada un d'ells, a la GIC, grup SALLECAT.
- Per informació de cada Germà, vegeu Josep M. Segú, *Hermanos mártires del proceso de Barcelona y Valencia*.

G. Jaume Pujol

L'ALCORA (1): Adolfo Mariano (Mariano Anel Andreu; *Josa – Teruel*, Raimon Eloy (Narcís Serra Rovira; *Quart – Girona*).



BARCELONETA (1): Indalecio María (Marcos Morón Casas; *Noguera - Teruel*).

BENICARLÓ (2): Benito Clemente (Félix España Ortiz; *Pancorbo - Burgos*), **Victori** (Martí Anglès Oliveras; *Sentmenat*).

BERGA (5): Lleonard Josep (Josep M. Aragonès Mateu; *Tarragona*), **Fèlix Josep** (Josep Trilla Lastra; *Lleida*), **Agapi** (Josep Lluís Carrera Comas; *Santa Coloma*), **Adolf Jaume** (Antoni Serra Hortal; *Banyoles*), **Florencio Miguel** (Ruperto García Arce; *Carcedo - Burgos*).

BONANOVA (17): Dionís Lluís (Mateu Molinos Coloma; *Forcall - Castelló*), **Crisòstom** (Josep Llorach Bretó; *Benicarló*), **Gaietà Josep** (Ramon Palos Gascon; *Forcall - Castelló*), **Celestino Antonio** (Ismael Barrio Marquilla; *Piedrahita - Burgos*), **Benito**

Clemente (Félix España Ortiz; *Pancorbo - Burgos*), **Adolfo Mariano** (Mariano Anel Andreu; *Josa - Teruel*), **Agapi** (Josep Lluís Carrera Comas; *Santa Coloma*), **Adolf Jaume** (Antoni Serra Hortal; *Banyoles*), **Honest Maria** (Francesc Pujol Espinalt; *Santpedor*), **Raimon Eloy** (Narcís Serra Rovira; *Banyoles*), **Valerià Lluís** (Nicolau Alberich Lluch; *Benicarló*), **Onofre** (Salvi Tolosa Alsina; *Cassà de la Selva*). **Ildefons Lluís** (Josep Casas Lluch; *Santpedor*), **Florencio Martín** (Álvaro Ibáñez Lázaro; *Godos - Teruel*), **Ambrosio León** (Pedro Lorente Vicente; *Ojos Negros - Teruel*), **Lambert Carles** (Jaume Mases Bascompte; *Agramunt*), **Gaietà Josep** (Ramon Palos Gascon; *Forcall - Castelló*).

CAMBRILS (5): Crisòstom (Josep Llorach Bretó; *Benicarló*), **Cirilo Pedro** (Cecilio Manrique Arnáiz; *Monasterio Rodilla - Burgos*), **Florencio Miguel** (Ruperto García Arce; *Carcedo - Burgos*), **Valerià Lluís** (Nicolau Alberich Lluch; *Benicarló*), **Elías Julián** (Julián Torrijo Sánchez; *Torrijo del Campo - Teruel*).

CASA PROVINCIAL (4): Leonard Josep (Josep M. Aragonès Mateu; *Tarragona*), Crisòstom (Josep Llorach Bretó; *Benicarló*), Cirilo Pedro (Cecilio Manrique Arnáiz; *Monasterio Rodilla - Burgos*), Cándido Alberto (José Ruiz de la Torre; *Fresno - Burgos*).

CASSÀ DE LA SEVA (1): Leònides (Francesc Colom González; *Santa Magdalena - Castelló*).

COMTAL (12): Cándido Alberto (José Ruiz de la Torre; *Fresno - Burgos*), Leònides (Francesc Colom González; *Santa Magdalena - Castelló*), Indalecio María (Marcos Morón Casas; *Noquera - Teruel*), Llorenç Gabriel (Josep Figuera Rey; *La Pobla de Segur*), Agapi (Josep Lluís Carrera Comas; *Santa Coloma*), Adolf Jaume (Antoni Serra Hortal; *Banyoles*), Miquel de Jesús (Jaume Puigferrer Mora; *Manlleu*), Honest Maria (Francesc Pujol Espinalt; *Santpedor*), Valerià Lluís (Nicolau Alberich Lluch; *Benicarló*), Onofre (Salvi Tolosa Alsina; *Cassà de la Selva*), Olegari Àngel (Eudald Rodas Saurina; *Santa Coloma*), Ildefons Lluís (Josep Casas Lluch; *Santpedor*), Indalecio de María (Marcos Morón Casas; *Noquera - Teruel*).

FIGUERES (1): Eusebio Andrés (Eusebio Roldán Vielva; *Nava de Santullán - Palencia*).

GIRONA(4): Emeri Josep (Josep Plana Rebugent; *La Cellerà*), Hugo Julián (Julián Delgado Díez; *Villarodrigo - Palencia*), Eusebio Andrés (Eusebio Roldán Vielva; *Nava de Santullán - Palencia*), Ildefons Lluís (Josep Casas Lluch; *Santpedor*).

GRÀCIA (2): Leonard Josep (Josep M. Aragonès Mateu; *Tarragona*), Victori (Martí Anglés Oliveras; *Sentmenat*).

HORTA (6): Josep Benet (Josep Mas Pujolràs; *Mieres - Girona*), Mariano León (Santos López Martínez; *Viñambres - León*), Edmund Àngel (Pere Massó Llagostera; *Sant Joan les Fonts*), Louis de Jesús (Joseph-Louis Marcou Pecalvel; *Peyrégoux*), Eusebio Andrés (Eusebio Roldán Vielva; *Nava de Santullán - Palencia*), Ildefons Lluís (Josep Casas Lluch; *Santpedor*).

LA SEU D'URGELL (2): Jacob Samuel (J. Henri Chamayou Auclès; *Paulinet*), León Justino Francisco del Valle Villar; *Grañón - Logroño*.

MANLLEU (7): Crisòstom (Josep Llorach Bretó; *Benicarló*), Leònides (Francesc Colom González; *Santa Magdalena - Castelló*), Florencio Miguel (Ruperto García Arce; *Carcedo - Burgos*), Adolf Jaume (Antoni Serra Hortal; *Banyoles*), Victori (Martí Anglés Oliveras; *Sentmenat*), Honest Maria (Francesc Pujol Espinalt; *Santpedor*), Onofre (Salvi Tolosa Alsina; *Cassà de la Selva*).

MANRESA (6): Jacob Samuel (J. Henri Chamayou Auclès; *Paulinet*), Llorenç Gabriel (Josep Figuera Rey; *La Pobla de Segur*), Lambert Carles (Jaume Mases Boncompte; *Agramunt*), Jaume Bertí (Antoni Jaume Secases; *Alàs - Lleida*), León Justino (Francisco del Valle Villar; *Grañón - Logroño*), Honest Maria (Francesc Pujol Espinalt; *Santpedor*).

MOLLERUSSA (1): Lambert Carles (Jaume Mases Boncompte; *Agramunt*).

MONTCADA (4): Josep Benet (Josep Mas Pujolràs; *Mieres - Girona*), Mariano León (Santos López Martínez; *Viñambres - León*), Benet Josep (Josep Bardalet Compte; *Capsanes - Tarragona*), Vicente Justino (Vicente Fernández Castrillo; *Piedrahita de Muñó - Burgos*).

PALAMÓS (4): **Mariano León** (Santos López Martínez; *Viñambres - León*), **Benet Josep** (Josep Bardalet Compte; *Capsanes - Tarragona*), **Francisco Alfredo** (Francisco Mallo Sánchez; *Santa Marina - León*), **Hilarión Eugenio** (Eugenio Cuesta Padierna; *Villanueva - Palencia*).

PREMIÀ DE MAR (1): **Onofre** (Salvi Tolosa Alsina; *Cassà de la Selva*).

SANT CELONI (3): **Arnoldo Julián** (Jesús Juan Otero; *Abastas - Palencia*), **Benet Josep** (Josep Bardalet Compte; *Capsanes - Tarragona*), **Louis de Jesús** (Joseph-Louis Marcou Pecalvel; *Peyrégoux*).

SANTA COLOMA DE FARNERS (2): **Leònides** (Francesc Colom González; *Santa Magdalena - Castelló*), **Raimon Eloy** (Narcís Serra Rovira; *Quart - Girona*).

TARRAGONA (8): **Dionís Lluís** (Mateu Molinos Coloma; *Forcall - Castelló*), **Cándido Alberto** (José Ruiz de la Torre; *Fresno - Burgos*), **Fèlix Josep** (Josep Trilla Lastra; *Lleida*), **Florencio Miguel** (Ruperto García Arce; *Carcedo - Burgos*), **Honest Maria** (Francesc Pujol Espinalt; *Santpedor*), **Honorato Alfredo** (Agustín Pedro Calvo; *Cobadillas - Teruel*), **Eliseu Vicenç** (Vicenç Alberich Lluch; *Benicarló*), **Onofre** (Salvi Tolosa Alsina; *Cassà de la Selva*).

EN CENTRES EN QUÈ JA NO HI HA ESCOLES DE GERMANS:

AGRAMUNT (1): **Jacob Samuel** (J. Henri Chamayou Aucès; *Paulinet*).

ARENYS DE MAR (3): **Crisòstom** (Josep Llorach Bretó; *Benicarló*), **Agapi** (Josep Lluís Carrera Comas; *Santa Coloma*), **Onofre** (Salvi Tolosa Alsina; *Cassà de la Selva*).

CALAF (2): **Llorenç Gabriel** (Josep Figuera Rey; *La Pobla de Segur*), **Jaume Bertí** (Antoni Jaume Secases; *Alàs - Lleida*).

CALONGE (1): **Leònides** (Francesc Colom González; *Santa Magdalena - Castelló*).

FORTIANELL (2): **Esiqui Josep** (Baldomer Margenat Puigmitjà; *Salt*), **Vicente Justino** (Vicente Fernández Castrillo; *Piedrahita de Muñó - Burgos*).

GRANOLLERS (4): **Benet Josep** (Josep Bardalet Compte; *Capsanes - Tarragona*), **Eusebio Andrés** (Eusebio Roldán Vielva; *Nava de Santullán - Palencia*), **Edmund Àngel** (Pere Massó Llagostera; *Sant Joan de les Fonts*), **Louis de Jesús** (Joseph-Louis Marcou Pecalvel; *Peyrégoux*).

GUISSONA (1): **Jacob Samuel** (J. Henri Chamayou Aucès; *Paulinet*).

HOSTALET DE LLERS (1): **Eusebio Andrés** (Eusebio Roldán Vielva; *Nava de Santullán - Palencia*).

JOSEPETS (6): **Vicente Justino** (Vicente Fernández Castrillo; *Piedrahita de Muñó - Burgos*), **Emeri Josep** (Josep Plana Rebugent; *La Cellerà*), **Louis de Jesús** (Joseph-Louis Marcou Pecalvel; *Peyrégoux*), **Eusebio Andrés** (Eusebio Roldán Vielva; *Nava de Santullán - Palencia*), **Ildefons Lluís** (Josep Casas Lluch; *Santpedor*), **Vicente Justino** (Vicente Fernández Castrillo; *Piedrahita de Muñó - Burgos*).

LES CORTS (2): **Leònides** (Francesc Colom González; *Santa Magdalena-Castelló*), **Onofre** (Salvi Tolosa Alsina; *Cassà de la Selva*).

MARE DE DÉU DEL CARME (4): **Cirilo Pedro** (Cecilio Manrique Arnáiz; *Monasterio Rodilla - Burgos*), **Agapi** (Josep Lluís Carrera Comas; *Santa Coloma*), **Francesc Magí** (Antoni Tost Llaberia; *Montroig*), **Eliseu Vicenç** (Vicenç Alberich Lluch; *Benicarló*).

MONISTROL (1): **Fèlix Josep** (Josep Trilla Lastra; *Lleida*).

POBLA DE SEGUR (1): **León Justino** (Francisco del Valle Villar; *Grañón – Logroño*)

PONTS (3): **Llorenç Gabriel** (Josep Figuera Rey; *La Pobla de Segur*), **León Justino** (Francisco del Valle Vilar; *Grañón - Logroño*), **Lambert Carles** (Jaume Mases Boncompte; *Agramunt*).

PROVENÇA (1): **Ildefons Lluís** (Josep Casas Lluch; *Santpedor*).

RIPOLL (1): **Louis de Jésus** (Joseph-Louis Marcou Pecalvel; *Peyrégoux*).

SALT (3): **Josep Benet** (Josep Mas Pujolràs; *Mieres - Girona*), **Mariano León** (Santos López Martínez; *Viñambres - León*), **Edmund Àngel** (Pere Massó Llagostera; *Sant Joan de les Fonts*).

SANT FELIU DE GUÍXOLS (6): **Victori** (Martí Anglès Oliveras; *Sentmenat*), **Honest Maria** (Francesc Pujol Espinalt; *Santpedor*), **Onofre** (Salvi Tolosa Alsina; *Cassà de la Selva*), **Raimon Eloi** (Narcís Serra Rovira; *Quart - Girona*), **Honorato Alfredo** (Agustín Pedro Calvo; *Cobadillas - Teruel*), **Olegari Àngel** (Eudald Rodas Saurina; *Santa Coloma*).

SANT HIPÒLIT DE VOLTREGÀ (7): **Crisòstom** (Josep Llorach Bretó; *Benicarló*), **Leònides** (Francesc Colom González; *Santa Magdalena - Castelló*), **Agapi** (Josep Lluís Carrera Comas; *Santa Coloma*), **Victori** (Martí Anglès Oliveras; *Sentmenat*), **Raimon Eloi** (Narcís Serra Rovira; *Quart - Girona*), **Olegari Àngel** (Eudald Rodas Saurina; *Santa Coloma*), **Honorato Alfredo** (Agustín Pedro Calvo; *Cobadillas – Teruel*).

SANTA MADRONA (2): **Crisòstom** (Josep Llorach Bretó; *Benicarló*), **Adolfo Mariano** (Mariano Anel Andreu; *Josa - Teruel*).

SANTPEDOR (3): **Raimon Eloi** (Narcís Serra Rovira; *Quart - Girona*), **Francesc Magí** (Antoni Tost Llaberia; *Montroig*), **Eliseu Vicenç** (Vicenç Alberich Lluch; *Benicarló*).

TERRASSA (1): **Agapi** (Josep Lluís Carrera Comas; *Santa Coloma*).

TORTOSA (2): **Leònides** (Francesc Colom González; *Santa Magdalena - Castelló*), **Fèlix Josep** (Josep Trilla Lastra; *Lleida*),



IMPORTANT

"UN COMPROMÍS PER ALS GERMANS AVUI"

« ANAR DE COMPROMÍS EN COMPROMÍS »

El compromís per al Germà no s'ha desviat del que SJB La Salle ens va deixar fa tres segles: *"Educar humana i cristianament els joves, amb preferència els pobres"*. L'Escola és el mitjà privilegiat per a dur a terme aquest compromís, perquè en qualsevol dels nostres centres trobarem el jove que viu alguna de les diferents pobreses i que necessita la nostra presència gratuïta. Aquesta missió nostra la podem exercir tant si som Germans amb participació curricular, com si, per edat, passem a una situació de menys protagonisme, però no menys important. Educar els pobres ho podrem fer sempre a Catalunya o en països llunyans, a l'aula o en el suport escolar i la catequesi, perquè el que compte és el nostre desig de servir l'Evangeli i amb ell servir els homes.

Germà Cesc Ferré, Iasi (Romania)

Una societat moguda i desconfiada, envoltada de 'crisis' i 'crítiques' per tot arreu, és clar que influeix en les persones, per més despreses d'aquest món que puguin estar. I nosaltres no en som una excepció, una *'rara avis'*. Aquest anar *'contra viento y marea'* amb cara de Pasqua, penso que és el millor compromís que un Germà pot manifestar, sempre que estigui de la seva part la col·laboració en la edificació de la nova societat que l'home està buscant. Viure amargat, sol o en comunitat, veient més les tenebres que no pas el sol, no es pot créixer amb bona salut mental i menys espiritual. Que el nostre Fundador, gran experimentador del somriure en aquells *'calamitosos temps'*, ens esperoni a lluitar contra el desànim i les *'cares de pomes agres'*. Ell ho va aconseguir amb la força de la pregària quotidiana i la confiança en Déu.

H. Jesús Núñez

Em sembla que és necessari i ho serà sempre, per als Germans, que siguem persones de **vida interior** i això ens porta i ens portarà a ser persones de vida compromesa amb la nostra missió i les nostres activitats i compromisos de cada dia, tant en la vida educativa com pastoral o de relació. Que el Senyor ens ajudi a tots plegats.

H. Santiago Peribáñez

Tengo la impresión que tanto en reuniones de comunidad como en otros encuentros de zona o más numerosos, adolecemos de espiritualidad y de sentido religioso, como deseaba de nosotros La Salle. Una actividad exagerada y la preocupación por las tareas que llevamos entre manos, puede ocasionar dejadez y el prescindir de ejercicios espirituales más esenciales de nuestro Proyecto Comunitario, incluso de la Misa diaria y la lectura espiritual. Podría suceder que los diarios y la tele -con los deportes por medio- sean el tema de más horas del ocio diario o del fin de semana. No podemos refugiarnos en sucedáneos que ciertamente no nos harán más felices por ello. Hablar de temas un tanto "serios", o de tipo formativo o espiritual, no resulta fácil sino con determinadas personas. Creo que es importante la fidelidad a la opción tomada, para seguir de cerca la llamada del Señor, por medio de lo que la Regla nos exige como religiosos.

H. José Antonio Panero

Penso que hauríem de prendre un compromís seriós en la **renovació de la vitalitat de la Comunitat**, especialment en l'**àmbit de la pregària personal i comunitària**.

Penso que aquesta hauria de ser la roda grossa que moguéss totes les altres rodes que ens haurien de portar a una **renovació personal i comunitària** en les relacions personal i comunitàries i a un major compromís amb la missió que compartim amb els Germans i Seglars, especialment amb els Associats. **Renovació en la pregària per a la renovació en la missió**. Aquest en seria el resum.

Penso que, en la nostra espiritualitat, les dues coses són inseparables i, si en millorem una, també millorarem l'altra.

G. Josep Guiteras

Ya llevo años percibiendo que tenemos muchos encuentros, reuniones, conferencias, convivencias (que no retiros) y, en mayor parte de ellos noto la ausencia de una persona: la de JESÚS - el EVANGELIO, crudo y duro.

Muchas experiencias, novedades... pero la gran NOVEDAD del Evangelio la edulcoramos, la relativizamos a nuestras circunstancias; no nuestra conducta al Evangelio.

Por lo que antecede hago más estas palabras, que copio literalmente, del P. Ignacio Larrañaga, sobre nuestras Comunidades y nuestra amistad fraterna: *"Así, pues, la diferencia, la intrínseca, formal y definitiva entre el grupo humano y la comunidad evangélica es JESÚS. Es la experiencia religiosa, el encuentro personal con el Señor Jesucristo el que nos ha juntado."*

H. Mariano Fdez. Magaz

En una oració del recés, a Sant Martí, bastants Germans, van explicar les seves experiències. Jo tenia dues experiències per dir, però com que sóc força tímid no vaig passar. Les comunico ara.

L'any 1962 vaig començar a donar classe. Es compleixen, ara, cinquanta anys i encara en faig una mica. Déu n'hi do! L'Escola, la classe, ha estat i és per a mi, una de les experiències més importants i boniques de la meua vida. Crec que és, encara avui, la nostra raó de ser.

L'altra experiència és de signe ben divers. Ara fa tres anys vaig estar greument malalt. Una experiència que no desitjo a ningú, però que m'ha fet pensar molt en dues coses: 1. Vaig sentir-me sempre molt estimat i acompanyat per molta gent. Això de la fraternitat, de que tan se'n parla, és ben viu entre nosaltres. 2. Vaig aprendre a relativitzar molt les coses. A vegades donem importància i ens preocupem per autèntiques banalitats, que ni van ni venen.

G. Ramon Font

Tenim el repte de com "SER GERMANS AVUI", tenint en compte la important i nombrosa col·laboració de Seglars en les nostres comunitats educatives. Treballem pel futur de la missió lasal·liana, que ha de comportar l'espiritualitat cristiana lasal·liana, imprescindible per poder parlar de missió lasal·liana. Els Germans, per més que poc nombrosos, no hi som insignificants, ans al contrari. Progressivament, els Germans, des de les respectives edats, podem i devem irradiar i contagiar als nostres col·laboradors Seglars l'autenticitat de la missió lasal·liana. Hi ha mitjans institucionals (CIL, CEL, CELAS, FICAT,...) però també hi ha els mitjans previstos en el projecte local de missió i des de la responsabilitat personal. Tot plegat demana als Germans un testimoni vivencial d'aquesta espiritualitat, nascuda de l'esperit de fe que desborda en zel. Els Germans haurem de viure i irradiar aquesta espiritualitat com a Germans i els Seglars com a Seglars per arribar a perpetuar l'escola cristiana lasal·liana. És el repte lasal·lià dels nostres temps. *Coratge doncs!*

G. Jaume Pujol

Penso que el darrer Capítol de Districte ens va donar unes pistes encertades i concretes. La primera, una mirada sincera cap endins: Què vol dir ara i aquí, per a mi, ser Germà. Es una pregunta que, no pas molt sovint (no cal), però sí de tant en tant, ens hem de fer davant de Déu, amb la llibertat de qui se sent fill estimat. En segon lloc, la resposta ens ha de dur a dialogar comunitàriament per servir millor a tots aquells a qui la vida ens va posant pel camí. Sense pretendre solucionar tots els problemes del món, sinó més aviat fent costat, acompanyant, fent present el silenci o la paraula (però no massa, de paraules: n'hem dit tantes...!), potser eixugant alguna llàgrima, i en definitiva fent vives les entranyes de misericòrdia de Déu, tot recordant la imatge bíblica.

G. Josep Espuny

La Salle, como en su tiempo, nos pide hoy que demos una respuesta a las necesidades de nuestro tiempo según la situación social en la que nos encontramos. Sobre todo en sectores que no están muy atendidos.

Creo que el compromiso de los Hermanos hoy va en dos direcciones.

A nivel de nuestro mundo occidental. Atender a los más débiles como los emigrantes, los parados, los marginados que no están atendidos y hacerlo desde dentro, viviendo cerca de ellos. En sus barrios y compartiendo sus necesidades aportando nuestra ayuda en lo que es nuestra vocación, la educación.

A nivel del tercer mundo. Quien pueda y quiera que eche una mano en estos sitios donde se trabaja con los más pobres: niños de la calle, refugiados, campesinos, etc...

En el fondo se nos pide dejar nuestras seguridades y avanzar mar adentro fiándonos de Dios, como lo hizo S. Juan Bautista de la Salle.

Hno. Felipe García

Ser totalment fidels a la pregària comunitària i aprofundir-la amb molts moments de meditació, pregària personal, lectura de la paraula de Déu, lectura de llibres d'espiritualitat.

Comprometre'ns a portar una vida comunitària més intensa, compartir: les alegries i penes, la pregària, els àpats, l'esbarjo, feines, lectures... Ens pot ajudar el lema d'enguany: de tu depèn la comunitat, jo depenc de la comunitat.

G. Ramon Pascual

El G. Ramon Grau ens aporta la següent resposta a "UN COMPROMÍS PER ALS GERMANS AVUI", que creu ens pot ser «paradigmàtic» (Rm 12,9-12):

"Que el vostre amor sigui sincer

Detesteu el mal

Enamoreu-vos de bé

Estimeu-vos amb afecte de germans

Avanceu-vos en atencions i deferències

Sigueu diligents i no peresosos

Fervents en l'Esperit

Serviu el Senyor

Que l'esperança us ompli d'alegria

Sigueu pacients en les penes

ASSISTIU A LA PREGÀRIA"

Aportació del G. Ramon Grau

Tornar al nostre primer i principal exercici: l'Oració Mental, la Meditació. És a partir d'ella que sentirem la Veu que ens crida i el camí autèntic de la nostra Missió. És en ella on trobarem forces per obrir-nos de bat a bat als joves, als més desfavorits i no ens farà por trencar motllos o obrir camins nous.

Una Oració Mental, una pregària, un compartir les Escriitures amb els germans, amb els professors i amb els alumnes. No tenir por d'obrir la nostra pregària a qui ens envolta. I tot això amb la voluntat d'escollar la Veu de l'esperit que ens indicarà el camí per ser més fidels al nostre carisma.

G. Juanjo Tamburini

L'EXPERIÈNCIA DE FORTIANELL

G. Laurentino Fernández

De 1904 A 1920

Fortianell s'inicia el 1904 i fins el 1920 serà continuació de l'Escola Agrícola dels Germans de Limoux, prop de Carcasona, per cert de molta nomenada i que l'any 1900 havia obtingut Medalla d'Or pel cultiu del vi i Medalla de Plata per l'ensenyament agrícola a l'Exposició Internacional de París. L'any 1920 retornà a Limoux.

Fortianell fou la conseqüència de tot un procés de laïcisme a França, sobretot a partir de 1901, amb amenaça de persecució larvada i progressiva, culminant amb la Llei d'Émile Combes de 1904 de separació Església-Estat. Com que, segons aquesta llei "*Aucun religieux ne pourra tenir école*", els Germans de Limoux no volien renunciar a la seva vida religiosa i es desplaçaren a Fortianell, a 25 Km. de la frontera i a 5 Km. de Figueres. Cal reconèixer que fou un moment providencial d'expansió internacional de l'Institut, degut a que els Germans es veieren davant d'un dilema, o bé de secularitzar-se per assegurar l'ensenyament a França o bé exiliar-se, i van preferir aquesta segona opció. D'aquesta manera l'Escola Agrícola de Limoux va sobreviure en pau i èxit durant 16 anys, des de 1904 a 1920 a Fortianell, on ja hi havia una antiga Escola Agrícola. Es feu un contacte d'arrendament amb els Srs. Estrada de Barcelona.

En arribar-hi, els Germans van trobar una casa i finca en runes. Es van posar a treballar i en dos mesos dormitori, cuina i capella quedaren momentàniament improvisats. Tot el treball de restauració el realitzaren els Germans de manera encomiable, a partir de la fe i del do d'ells mateixos.

DE 1920 A 1934

En traslladar-se l'Escola Agrícola a Limoux, els Germans van pensar que la Casa i la Finca podien servir per a grups de formació. I així el 1922 hi arriben els primers novicis procedents d'Hostalets de Llers (aquesta finca ocupa avui el complex dels Tallers Pedrosa). Successivament van arribar Petits Novicis i altres Germans formadors fins a completar un nombre de entre 80 i 100 persones. No posseeixo dades fefaents d'aquest període de 1920 a 1934, però el que sí és cert que ja no va continuar com Escola.

DE 1934 A 1936

La Finca es calcula sobre unes 100 Ha. Tota cultivable. Una gran part de reguivol gràcies a varis pous dotats de sínies i un petit rierol que travessava la finca. Hi havia també una gran bassa que podia servir de piscina. Avui també existeix, molt renovada i adaptada al turisme rural. La finca tenia una extensa vinya i a més produïa abundant quantitat de blat, ordi, hortalisses, faves i una granja amb tota espècie de bestioles. Malgrat les dificultats es va anant modernitzant progressivament. El 1906 s'adquireix una vaca lletera, una mula, un carro, un trill i una màquina de sembrar. El 1907 es compra una enclusa, una bomba per escampar els purins, una manxa pel forn, un carro, una màquina de vapor, una vedella per a la cria i una bomba per a la bodega. Gràcies al pensionat de Béziers, Fortianell s'enriqueix amb dues grans botes per al vi.

La qualitat de l'ensenyament és reconegut a tot l'Empordà. En l'Exposició Agrícola de Barcelona, el 1907, s'obté una Medalla d'Or; igualment en les Exposicions de Lloret i Bilbao. Els alumnes afronten cada final de curs els exàmens amb notable èxit a la Càmera Agrícola de Figueres. Les classes es donen normalment en francès sense descurar la llengua castellana. L'Escola té alumnes francesos i catalans i tots dominen bé els dos idiomes. L'últim curs 1919-20 es registrà amb 126 alumnes. I s'acomiaden definitivament de Fortianell, doncs l'Escola retorna a Limoux.

LA MEVA EXPERIÈNCIA PERSONAL

Fórem 10 nois, entre 13 i 14 anys, que vàrem arribar a Fortianell l'onze de setembre de 1934 entre ells viuen encara els *Germans Severino Blanco, Josep Arnau, Deogracias Fuertes (centenari), Miguel Domínguez, Manuel Fernández Magaz, Severino Blanco, Laurentino Fernández*; d'altres, que ens són ben coneguts i ja estan a la Casa del Pare: *Gerardo Félix, José Ferrer, Feliciano García, Josep Draper, Lluís Bosch, Joaquim Bach Esteve, Marcelino González, Francisco Pérez, Manuel Martínez* ens són ben reconeguts i tots ells tingueren una influència molt positiva i inolvidable. Uns 47 Germans del nostre Sector van fer formació a Fortianell. Conservo un excel·lent record de la bona acollida dispensada per part dels Germans Formadors, que la majoria eren francesos, i a més d'ells hi vaig trobar els GG. Leovigildo Blas, Estanislao Pedro, Estanislao Jaime i Andrés Alonso.

A Fortianell hi vaig trobar uns 50 joves, espanyols i francesos, entre 12 i 18 anys, en formació per a esdevenir Germans. La formació es donava en castellà, cosa que permetia als francesos aprendre la nostra llengua. Una vegada a la setmana hi havia una classe de català. Un conjunt de Germans grans tenien la cura del manteniment de la Casa i de la Finca. Hi havia un Germà Director General.

Els continguts dels estudis podrien semblar-se als que avui es cursen a ESO. Acabada aquesta fase prosseguien els estudis superiors a Fonserannes i resultava que tots dominaven perfectament el castellà i el francès. Així fou de 1934 a 1936.

Es presagiava la guerra. El 18 de juliol vam percebre signes d'un alarmant nerviosisme en el G. Director General i els seus col·laboradors. Només se'ns va dir que un General, nomenat Franco, s'havia revoltat a l'Àfrica, però que estiguéssim tranquils, doncs no passaria res. Eren les vacances i les recreacions es prolongaven més que de costum. Passàvem matins i tardes en una avinguda de plàtans fora de la finca i fins i tot l'alimentació era millor. Sembla que hi havia hagut intents de saqueig en la granja. Notàvem signes d'inquietud i por entre els Superiors. La situació no afavoria la seguretat. Anades i tornades al Comitè de Figueres i potser també a Girona. Es parlà de distribuir-nos en diferents famílies.

Durant dos o tres dies cadascú havia preparat un paquet de llibres i altres efectes. Foren hores crítiques doncs un grup de pobletans amb artefactes bel·licosos i alguna escopeta va irrompre en el nostre pati interior; vàrem tenir por. Ara bé, la nostra assiduïtat a la pregària fou normal. Les portes de la capella havien estat segellades. Nosaltres hi entràvem per una petita porta sense segellar. Una gran cridòria hi hagué davant de la porta principal. "*Aquí estan*", vàrem sentir que deien; un altre afegí: "*Com vols que estiguin aquí si la porta està segellada?*" I per aquest motiu van desistir.

La polèmica entre els Comitès de Figueres i de Fortià i les gestions dels Germans francesos aconseguiren que dos agents del Comitè de Figueres es fessin càrrec de la seguretat. Vigilaren la Casa i a nosaltres dia i nit. Noves gestions entre Figueres i Girona feren possible que 20 Novicis i Germans grans anessin a Fonserannes, en autocar, custodiats pels dos agents citats. Els 27 Petits Novicis i Professors l'1 d'agost de 1936 viatjàrem a Limoux. Però en l'últim control després de Figueres, tots els Germans quedaren detinguts. Vàrem tenir l'angoixa corresponent sobre la seva sort. Més d'una llàgrima i pregàries ens afloraven. Posteriorment arribàrem a La Jonquera i els Germans ens reberen amb els braços oberts. Després del sopar, en total silenci de consternació, vàrem saber que els Germans havien pogut passar. Van sobrar els postres i aliments per la joia de reveure els Germans entre nosaltres. Els tres Germans Directors, respectivament General, de Noviciat i de Petit Noviciat, artífexs del trasllat a França foren els GG. Casimir Job, Yvelin Henri i Jonas Eugène.

Només el Germà Esiqui Josep (Baldomer Margenat Puigmitjà), avui Beat, romangué a Figueres amb la intenció de prendre possessió de la Casa tan bon punt s'acabés el conflicte, però fou martiritzat el 3 de setembre de 1936. A Fortianell era un testimoni, un somriure i un quefer continu. Un autèntic religiós, present i dinàmic sempre; amable i content de fer serveis; treballador infatigable en mil reparacions de la Casa. Ell ens acollí aquell inolvidable 11 de setembre de 1934, ens acompanyà fins a Figueres en aquell fatídic dia i allí es quedà el servidor i el màrtir.



GERMANS QUE HAN FET EL NOVICIAT A FORTIANELL- FORTIÀ (Alt Empordà)

Per recordança dels Germans que els han conegut
Llistat proporcionat pel G. Josep Maria Pons

GERMANS VIUS

FUERTES Deogracias – Ligorio María
DOMÍNGUEZ Miguel – Miguel Antelmo

GERMANS DIFUNTS

ALBERICH Vicenç – Eliseu Vicenç
ALBIOL Gabriel – Justí Gabriel
ALONSO Andrés – Hilarión Andrés
ALONSO Marcos – Román Marcos
ANDÉREZ Emiliano – Calixto Emiliano
ANEL Mariano – Adolfo Mariano
ARNÁIZ Mariano – Félix Mariano
ARQUÉS Domènec – Ciriac Domènec
ARRAYA Francisco – Alejandro Antonio
BALAGUÉ Francesc X. – Séraphin-François
BARRIO Emiliano del – Emiliano Alberto
BARRIOCANAL Sebastián – Antelmo Nicolás
BASSOLS Joaquim – Joaquim Filibert
BERTRAN Francesc – Daniel Ernest
BOMBAL Emeterio – Teodomiro Venancio
BUISÁN Saturnino – Saturnino Amós
BUSCARONS Josep – Basili Tomàs
BRUGUERAS Josep – Teòfil Josep
CABELLO Tomás – Tomás Alfonso
CABEZÓN Aquilino – Jerónimo José
CAMPRUBÍ Josep – Jacint Jordi
CANO Pedro – Arístides Marcos
CAÑAMAQUE Antonio – Fernando Antonio
CARRERA Baudili – Anacleto Esteve
CASADEMONT Jaume – Fermí Jaume
CASADESÚS Miquel – Àngel Adrià
CASADESÚS Joan – Carles Joan
CASTELLOTE Fernando – Fernando Gil
CASTRO Bonifacio – Matías Berardo
CAVERO José – Germán Justino

CIVERA Crescencio – Gervasio Pedro
COLL Ramon – Florenci Ramon
COSTA Ramon – Raimon Modest
CUESTA Eugenio – Hilarión Eugenio
CUESTA Francisco – Anastasio Francisco
CHOPITEA Enric de – Pere Maria
DELGADO Julián – Hugo Julián
ESCARRÉ Climent – Eutimi Climent
ESCUIN Pascual – Marciano Pascual
ESPINILLA Gaspar – Ruperto Justino
FERNÁNDEZ José – Hermenegildo José
FERNÁNDEZ Luciano – Lázaro Luciano
FERNÁNDEZ Vicente – Vicente Justino
FERRER José – Urbano León
FERRER José – Josué Elías
FIERRO Jesús – Ángel Leoncio
FIERRO Maximiano – Ángel Amado
FUERTES Paulino – Jerónimo Paulino
GALINDO Juan – Eduardo Antonio
GALLO Efrén – Daniel Manuel
GARCÉS Pedro – Felipe Pedro
GARCÍA Eutiquio – Eugenio León
GARCÍA Ruperto – Florencio Miguel
GIRONA Pere – Bernard Pere
GIRONÈS Joan – Enric Ciril
GRANJA Eliseo – Feliciano Antonio
JOFRESA Agustí – Agustí Josep
JUAN Atanasio – Fernando Juan
LIDÓN Lorenzo – Benedicto Lorenzo
LÓPEZ Florencio – Florencio Bertrán
LÓPEZ Santos – Mariano León
LLOBET Lluís de – Lluís Josep
LLOVERA Francesc – Nicasi Francesc
MALLO Francisco – Francisco Alfredo
MANRIQUE Cecilio – Cirilo Pedro
MARTÍ Joan – Emilià Josep
MARTÍN Lucas – Anastasio Lucas
MARTÍNEZ Antonio Filiberto Antonio

MASCORT Jaume – Marcel Honori
 MAS Josep – Josep Benet
 MIELGO Pedro – Pedro Alfredo
 MONTSERRAT Emili – Emili Rafael
 MORENO Félix – Gerardo Félix
 MORQUILLAS Víctor – Blas Víctor
 MUÑOZ Alberto – Alberto Joaquín
 MUÑOZ Santiago – Felipe Santiago
 OBESIO Sebastián – Honorio Sebastián
 PAMPLONA Modest – Agapit Modest
 PÉREZ Esteban – Nemesio Esteban
 PÉREZ Gregorio – Casiano Gregorio
 PLANA Àngel – Laureà Àngel
 PLUJÀ Martí – Martí Nicasi
 PRADAS Andrés – Andrés Sergio
 PRATS José – Cipriano Juan
 PUIG Lluís – Fabricià Lluís
 REDÓN José – Àngel Ramón
 RODRÍGUEZ Laurentino – Rodrigo Fabián
 ROMÁN Benigno – Leovigildo Blas
 ROMÁN Florencio – Florencio Andrés
 RUIZ José – Cándido Alberto
 RUIZ Pío – Buenaventura Pío
 SALA Lluís – Bartomeu Lluís
 SAN JUAN Ubaldo – Sérvulo Julián
 SANTAMARÍA Norberto – Ovidio Norberto
 SAYÓS Eudald – Mateu Modest
 SAYÓS Lluís – Adolf Lluís
 SENMARTÍ Fermí – Albano Fermín
 SOLANS Joan – Sébastien-Jean
 SOLDEVILA Lluís – Lluís Anaclet
 SOLER Agustí – Eufraasi Agustí
 TORRE Félix de la – Adolfo Víctor
 TRILLA Josep – Fèlix Josep
 TUYET Joan – Mateu Joan
 URGELL Joan – Benet Joan
 URTARAN Ciriaco – Estanislao Pedro
 URTARAN Isaías – Estanislao Jaime
 VALDERRAMA Alejandro – Alejandro Francisco
 VIAL Cosme – Francisco Cosme
 VICENTE Sixto – Paciano Vicente
 VEGA Pedro – Pedro Amadeo
 ZORRAQUINO Andrés – Honorato Andrés

GERMANS DIFUNTS FRANCESOS

BONNAURE Jean – Joad-Samuel
 CAMURAC Joseph-René – Jovien-Laurent
 CLAVÈRE Edouard – Jovin-Edouard
 CONDOMINES Alfred – Secondaire-Alfred
 CONDOMINES Joseph – Secondaire-Joseph
 GALI Philippe – Louis-Raphaël
 GLEIZES Denis – Longin-Denis
 JALBY Auguste – Locher
 MÉDUS Julien – Lor-Julien
 PORTALIER André – Serdieu-Georges
 PUEL Alexis – Joseph-Alexis
 RAVAILLE Germain – Séverin-Firmin
 RIVELL Jean – Joël-Casimir
 SERRES Roch – Joannès-de-Jésus
 TRILLES Julien – Séraphin-Marie
 TROYGNOU Jean – Lormel-Pierre
 TRUEL Léon – Josaphat-Léon
 UTÉZA Gustave – Séverin-Gustave
 UTÉZA Omer – Séverin-des-Anges

FORMADORS ESPANYOLS DIFUNTS

ALONSO Andrés – Hilarión Eugenio
 CASAS Josep – Ildefonso Lluís
 COLELL Joan – Adrià Joan
 BONMATÍ Pere – Àngel Ernest
 FERNÁNDEZ Olimpio – Estanislao José
 FERNÁNDEZ Vicente – Vicente Justino
 GARCÍA Urbano – Eliseo Urbano
 MORENO Félix – Gerardo Félix
 NONÓ Pere – Pere Regalat
 RIERA Jaume – Bernabé Andreu
 ROMÁN Benigno – Leovigildo Blas
 URTARAN Ciriaco – Estanislao Pedro
 URTARAN Isaías – Estanislao Jaime



Els Noviciats del Districte/Sector de Barcelona/Catalunya (1)

Noviciat de MADRID (1878-1892)

G. Josep Maria Pons Riba

Tot llegint les magnífiques ressenyes històriques escrites pel Gmà. Jaume Pujol, referents a les Cases-Noviciat de sant Martí Sesgueioles i sant Joan Despí, i tenint present també un article del Gmà.



Laurentino Fernández, que recorda el seu pas pel Noviciat Menor de la Casa-Noviciat de Fortianell, que surt publicat en aquest nou número de PAX, he cregut interessant fer un repàs històric i estadístic dels Noviciats amb els que el nostre Districte/Sector de Barcelona/Catalunya ha estat vinculat al llarg de la nostra història. Com veurem uns seran Noviciats compartits amb altres Districtes i altres seran propis, segons les necessitats o circumstàncies de cada època. També coneixerem dades dels catalans i espanyols que han estat Novicis en diversos Noviciats no dependents del nostre Districte/Sector,

En diferents articles, aniré oferint dates i dades d'aquests Noviciats, en diferents edicions de PAX. En aquest primer article recordaré els inicis del Districte d'Espanya i la creació del Districte de Barcelona i els Noviciats corresponents.

El Districte d'Espanya es constituí l'any 1880, quan els Germans ja portaven dos anys instal·lats en terres hispàniques. El primer centre fou l'Asil del Sagrat Cor de Madrid, fundat el 26 de febrer de 1878. El 27 de setembre del mateix any, s'inaugura el primer Noviciat del Districte d'Espanya. I el 27 de desembre es celebra la Primera Presa d'Hàbit amb dos novicis, un de Ocaña (Toledo) i l'altre de Priego (Conca). L'any següent ja hi trobem els primers novicis d'origen català: dos de Barcelona-ciutat i un nascut a Verdú, a la comarca d'Urgell. Es pot suposar que els dos de Barcelona podrien haver estat alumnes del Col·legi del "Pont de la Parra", inaugurat el 9 de febrer de 1879, que esdevindrà el futur col·legi "Sant Josep-Comtal".

Aquesta Casa-Noviciat de Madrid servia al mateix temps de Casa Provincial i Procuradoria del Districte d'Espanya i hi havia una escola gratuïta annexa i l'Asil del Sagrat Cor. La ubicació passarà per diferents indrets: Atocha (1878), Travesía de san Mateo (1879), García Morato (1880) i Bravo Murillo (1889).

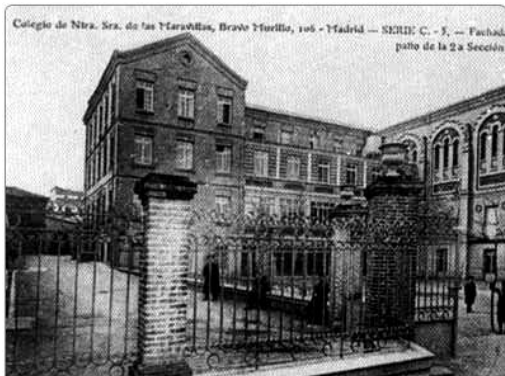
Després de 14 anys de funcionament, el 24 d'abril de 1892 es celebrarà la darrera Presa d'Hàbit; a partir d'aquella data el Noviciat del Districte d'Espanya es trasllada a l'antic convent de Bujedo on s'hi havien instal·lat antigament els Canonges Regulars de sant Agustí, els premostratencs.



Noviciat a l'Asil Sagrat Cor

El trasllat del Noviciat a Bujedo coincideix amb la divisió del Districte d'Espanya en dos nous Districtes: el de Madrid i el de Barcelona, dirigits respectivament pels Germans Visitadors Justinus-Marie (Théodore Trévit + 1894) i Lange (Hippolyte Massot + 1913).

L'any 1892, el nou Districte de Barcelona, disposava dels següents centres educatius: "Sagrat Cor" de Manlleu i "Sant Josep" de Barcelona (Comtal) (1880), "Sant Josep" de Cassà de la Selva (1881), "Cassà", d'Arenys de Mar i "Sant Josep" de Les Corts-Barcelona (1887), "Mare de Déu de la Bonanova" de Barcelona i "Sagrats Cors" de sant Hipòlit de Voltregà (1889), "Santa Madrona" del Poble Sec de Barcelona i "Sant Josep" de la Barceloneta de Barcelona (1890), "Sant Josep" de sant Feliu de Guíxols (1891) i "Sant Josep" de Gràcia de Barcelona (1892).



Noviciat al carrer Bravo Murillo

Creat el nou Districte de Barcelona amb 11 centres, els novicis continuaran fent servir el nou Noviciat de Bujedo. Així serà fins el 1916. Aquest any es decideix tenir els propis novicis més a prop geogràficament parlant i seran enviats al Noviciat que els Germans francesos han inaugurat al veïnat dels Hostalets de Llers, del municipi de Llers, a l'Alt Empordà, a tocar de Figueres. Aquest noviciat fou fundat el 1914 i en un principi servia a l'anomenat semi-districte de Besiers-Figueres que disposava de diversos centres a la geografia catalana, especialment a les comarques de Girona, però també a les de Barcelona. En un altre article ja en parlaré.

Acabo amb algunes dades referents al Noviciat de Madrid:

***Període: 27 de desembre 1878 a 24 d'abril de 1892**

***Promocions: 42**

***Novicis que hi varen prendre l'Hàbit: 157**

***Novicis que fan la Primera Professió: 128**

***Novicis que fan la Professió Perpètua: 34**

***Difunts amb Professió Temporal: 9**

***Difunts amb Professió Perpètua: 34**

***Vius a 2012; cap**

***Perseverança: 43. Percentatge: 27,38%**

***Procedències per províncies:**

Conca: 38. Palència: 17. Burgos: 15. Biscaia: 14. Madrid: 10.

Portugal: 10. Barcelona: 10. França: 7. Múrcia: 4. Valladolid: 4.

València: 3. Cadis: 3. Toledo: 2. Girona: 2. Sòria: 2. Guadalajara: 2. Zamora: 2. Astúries: 2.

Segòvia: 2. Lleó: 1. Lleida: 1. Saragossa: 1. Melilla: 1. Ourense: 1. Ciudad Real: 1. Mallorca:

1. Cuba: 1

***Per comarques de Catalunya:**

Barcelonès: 7. Bages: 2. Osona: 1. Selva: 1. Alt Empordà: 1. Urgell: 1

Paradoxalment, des del mes de setembre de l'any 2010, després de 132 anys, torna a haver-hi un sol Districte (ARLEP i sis Sectors) i el Noviciat, intermitent, torna a ubicar-se a la ciutat de Madrid, però d'abast de la RELEM i Mediterrani.

ACONSELLARIES A UN GERMÀ D'ANAR A CAMBRILS?

G. Ramon Pascual

NOTA. *En aquest escrit hi ha preguntes i respostes que m'he fet jo mateix, després de sentir alguns comentaris d'altres Germans. Naturalment, aquesta és la meua visió i no és ni més ni menys vàlida que d'altres visions sobre el tema tractat.*

D'entrada, jo no aconsellaria a cap Germà per anar o no anar a Cambrils

☆ Si em demaneu, i tu què faries?

- ★ Jo penso que intentaria estar a la comunitat, sempre que pogués ser útil a la mateixa comunitat i a l'escola. Si per salut, física o mental, no puc ser útil, crec que el meu lloc hauria de ser, ara per ara, la Comunitat de Sant Benilde.



☆ No et sembla que hi ha Germans a la comunitat de La Sagrada Família que podrien estar a una comunitat incardinada a una escola?

★ Sí, crec que la majoria de Germans de La Sagrada Família podrien estar perfectament en una comunitat incardinada a una escola. Respecto i admiro als Germans que

voluntàriament han demanat formar part de la comunitat de la Sagrada Família.

☆ Per què aquesta admiració?

- ★ Els Germans que han vingut voluntàriament a la Comunitat de la Sagrada Família han renunciat tot un seguit de petites llibertats i relacions afectives amb persones properes a les tasques lasal·lianes que aquí és molt difícil poder mantenir.

☆ Quin sentit té renunciar per renunciar?

- ★ Cap ni un. Crec que els Germans que han vingut voluntàriament, no han vingut per renunciar a res, sinó per fer uns serveis que són d'admirar.

☆ Quins serveis?

- ★ Primer i el més important de tots: acompanyar, ajudar, animar, escoltar, fer passar bones estones... etc. als Germans que necessiten més proves d'afecte i d'amor, els Germans malalts de la Comunitat de Sant Benilde.

☆ Però això no ho fan millor les infermeres que els mateixos germans?

- ★ Les infermeres estan fent una labor extraordinària que cap Germà faria millor. Segurament en molts geriàtrics les infermeres que hi ha ho fan igualment. Però els Germans de Sant Benilde no estan en un geriàtric. Tota l'ajuda i afecte que reben dels altres Germans els fa sentir Germans de la gran Comunitat de Germans de La Salle, i això no hi ha cap infermera que ho pugui fer.



☆ Per tant, el Germans de la Sagrada Família tenen sentit en tant en quant hi hagi Germans malalts a la comunitat de Sant Benilde?

- ★ No solament. Hi ha molts altres serveis. El d'acolliment, obertura, atenció... a totes les persones i Germans que ens visiten. Hi ha el Germà Ramon Farrés que cada dia es fa present a l'escola Vidal i Barraquer. El Germà Jesús García participa en moltes activitats dels antics alumnes, Signum Fidei i associats de La Salle Tarragona. En una casa gran com la de Sant Josep hi ha mil i un detallets que gràcies als Germans es van cuidant. I a on no arribem, necessitem l'ajut de personal de fora de la comunitat.



☆ Hi hauria feina si altres Germans fessin el pensament de formar part de la Comunitat de La Sagrada Família?

- ★ Hi ha feina per tots els Germans que tinguin ganes de fer-ne. Si algú té ganes de formar part de la Comunitat sense ganes de treballar, li puc garantir que s'avorrirà més que en cap altre lloc.

Dono moltes gràcies a tots els Germans de la Comunitat de la Sagrada Família que estan vivint amb molta il·lusió i sentit aquesta etapa de la seva vida.

DIABETIS I ALIMENTACIÓ

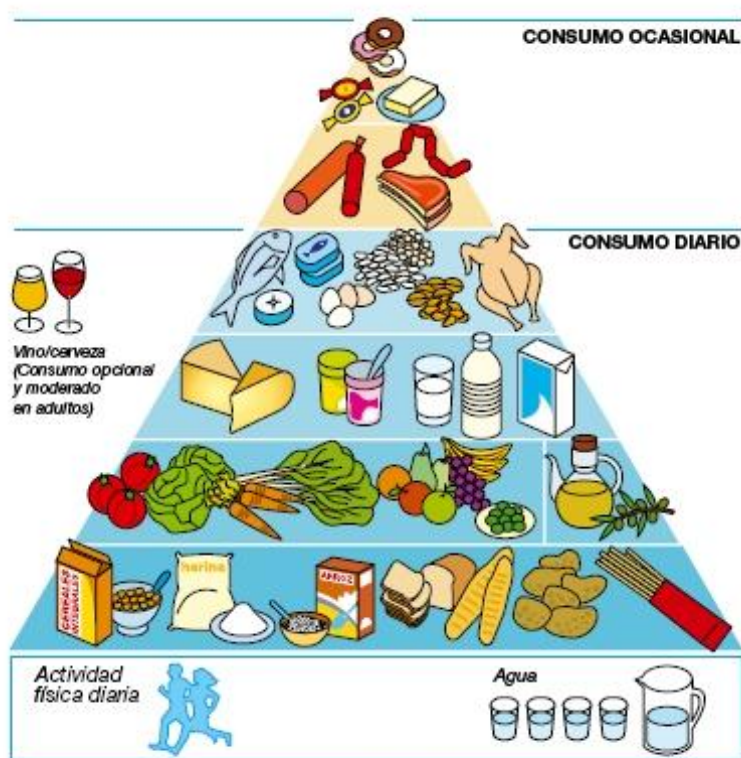
G. Juanjo Tamburini

Quan el metge diagnostica a una persona com a diabètica, el principal dubte que li sorgeix és el de l'alimentació.

El metge o l'infermer li dirà que ha de reduir els sucres. Parlant amb la gent te n'adones que sovint no tenen clar el concepte de sucres.

D'entrada els dividirem en sucres d'*absorció ràpida* i d'*absorció lenta*. Els primers passen ràpidament a la sang i fan pujar fortament l'índex de sucre. Els altres passen lentament i amb l'exercici es cremen sense que afectin gaire l'índex de sucre. Aquests són els d'elecció per la dieta d'un diabètic. Perquè suprimir el sucre no vol dir eliminar-lo totalment, ja que és el "combustible" que necessiten les nostres cèl·lules per realitzar la seva activitat normal.

Sucres ràpids: la glucosa, que és el sucre de la sucra. Hauríem d'evitar tots aquells que el contenen: pastissos, pastes, caramels, mel...



Piràmide de la alimentació saludable. SENC, 2004.

També són ràpids la fructuosa, la lactosa, la sacarosa (no confondre amb la sacarina). Aquests estan formats per dues molècules, una d'elles és glucosa. Els edulcorants, dolços que ens diuen que contenen fructuosa o sacarosa els hem d'evitar. Podem prendre llet, ja que necessitem el calci que ens aporta. Si pot ser desnatada millor, ja que els greixos no són recomanables.

Sucres lents: Són fonamentalment les fècules i les farines. És a dir la pasta (espaguetis, fideus, sopa...) les patates, cereals, les mongetes seques i els pèsols i faves (que equivocadament els considerem verdures). Aquests aliments que contenen sucres d'absorció lenta es poden menjar, però en mesura i repartits al llarg del dia. L'objectiu és fer que no pugi l'índex de sucre a la sang.

Fer una dieta diabètica no vol dir morir-se de gana ni menjar-ho tot bullit i sense gust. El diabètic necessita la mateixa quantitat de proteïnes, vitamines, sals minerals que una persona sana. El que sí s'han d'evitar són els greixos. La diabetis és una malaltia "silenciosa". No fa mal, no la notes. Quan l'índex de sucre en la sang és molt elevat pots tenir molta set, gana i necessitat d'orinar molt sovint. Però la diabetis va treballant lentament taponant les nostres venes i artèries, encara que el colesterol no sigui alt. Hem de procurar que els greixos que es prenen siguin insaturats, és a dir, oli d'oliva, peix blau, fruits secs.

Es recomana també al diabètic menjar menys però més sovint. Sense confondre-ho amb estar picant a cada estona. És a dir: esmorzar, a mig matí, dinar, berenar, sopar, i abans de dormir (un vas de llet, per exemple).

En realitat l'alimentació del diabètic, eliminant sucres directes, caramels, mel, pastissos, bombons, no difereix gaire d'una alimentació saludable normal, repartint els aliments al llarg del dia.

Ple de goig aclamo al Déu que m'és vida

SALM 83.

En el DIURNAL, dilluns de la tercera setmana

Comentari aportat pel G. Ramon Grau



El tema de l'amor apassionat del temple, com a Casa de Déu, esdevé sovint en els Salms, però cap salm com el 83 (juntament amb el 41-42), no ho expressa amb tanta vehemència, fervor i vena poètica (*Jacquet*).

Els dos primers versets d'aquest salm són d'un lirisme místic excepcional i gairebé esclatant. *Que n'és d'amable el vostre temple... Tot jo (ànima i cos, nephesh) sospiro i em deleixo... Ple de goig i amb tot el cor aclamo el Déu que m'és vida.* (2,3).

Els dos versets següents amb la bella imatge de l'ocell, l'oreneta i la seva fillada, introdueixen un component poètic i delicat al fet de *poder lloar Déu, habitant la seva mateixa casa... tot i ser rei de l'univers ...* A aquesta situació estàtica i extàtica s'hi contraposa, seguidament, el dinamisme i mobilitat pròpies d'un pelegrinatge, d'una ruta, d'un camí, on s'hi alternen *valls eixutes i oasis beneïts per pluges primerenques*, que també condueixen a *veure Déu a Sió...* (8). En ambdues conjuntures Déu és el focus i objectiu tant de la quietud meditativa de l'orant com de l'activitat del qui fa camí costerut per a trobar-lo.

La segona part del salm està composta d'una súplica, seguida d'enunciats reveladors d'una ànima enamorada del seu Déu: *M'estimo més un dia a casa vostra que mil a casa meva* (5) ... *el Senyor no refusa cap bé al qui viu honestament* (12)... *feliç l'home que confia en vós, Senyor!* (13).

El cristià no admirarà mai prou la delicadesa ardent dels sentiments religiosos dels antics Israelites en el culte del seu Déu... el cristià, més encara, se sap posseïdor de la presència sacramental eucarística de Déu en aquesta vida i d'una ruta segura de pelegrinatge cap a la casa del Pare, marcada per Jesús.

SALM 83. *Que n'és d'amable el teu Temple*

- 1 Per al Mestre de Cor: a la tornada de «Haguitit». Del recull dels fills de Coré
- 2 Que n'és d'amable el vostre Temple
Senyor de l'univers!
- 3 Tot jo sospiro i em deleixo
pels atris del Senyor
Ple de goig i amb tot el cor,
aclamo al Déu que m'és vida
- 4 Fins l'ocell hi ha trobat una casa,
i l'oreneta s'hi fa un niu
on posar la fillada,
prop dels vostres altars,
Senyor de l'univers, Rei meu i Déu meu.
- 5 Feliç el qui viu a casa vostra
lloant-vos cada dia.
- 6 Feliços als qui s'acullen als vostres murs:
emprenen amb amor el camí.
- 7 Quan passen per valls eixutes,
Els són com un oasi
beneït amb les pluges primerenques.
- 8 Entren al primer i al segon mur
fins a veure Déu a Sió.
- 9 Senyor de l'univers, escolteu la meua
súplica, escolteu, Déu de Jacob.
- 10 Déu nostre, mireu amb amor el vostre ungit
fixeu-vos en el rei que ens protegeix.
- 11 M'estimo més un dia als vostres atris,
que mil a casa meua;
quedar-me al portal de la casa de Déu,
més que viure amb els injustos.
- 12 Perquè el Senyor protecció nostra i escut,
ens dóna la gràcia i la glòria;
el Senyor no refusa cap bé
al qui viu honradament.
- 13 Senyor de l'univers,
feliç l'home que confia en Vós!

Recordant al G. Ligorio, Deogracias Fuertes Domínguez, en ocasió del seu CENTENARI

G. Jaume Palom Izquierdo

El documentat llibre del centenari del Districte de Catalunya publicat pels Germans Josep M^a Segú i Joan Santaaulària, recull el llistat dels germans vius del nostre districte, però no va poder publicar la llista dels



benemèrits germans que s'incorporarien el 25 de juliol de 1955 al districte de València Palma. Entre ells manca la figura del centenari Germà Ligorio conegut a casa, al menjador especialment de boca del meu germà Francisco Javier Palom, que el tingué de professor a la Bonanova a "Peritatge Mercantil" des del curs 1947 a 1951. Aquestes dates són per a mi força significatives: amb el germà Josep Padró vam començar el primer grau al curs 1947-48 a Comtal, degut al prestigi que assolí quan estava instal·lat al comercial i bulliciós Carrer Comtal entre la Via Laietana i el Carrer del Portal de l'Àngel, abans de l'edifici actual de Bassegoda al carrer Amadeu Vives 6

a tocar del Palau. I fou al curs 1951-52, on el Germà Pascual Gregorio fou el meu darrer Germà professor a Comtal abans d'incorporar-me, a l'abril de 1952, a Ingrés a la Bonanova, sota el bondadós guiatge del G. Anselmo, Ramon Anglada.

A la festa del seu primer Centenari, el 22 de juliol passat, a la nostra Casa d'Es Pont d'Inca, el germà Josep Guiteras ens hi va representar. El Germà Ligorio, com era conegut a Comtal, a la Bonanova i a Palma, com a educador exigent, centrant la seva activitat, preferentment en les classes de Comerç i de Peritatge Mercantil, examinant-se a l'Escola de Comerç del carrer Balmes. El Germà Santiago, de la comunitat del Casal, era el seu puntual col·laborador del Peritatge a Bonanova. Ho fou fins a juny de 1957, quan fou destinat a Bordighera per a fer el segon noviciat i després eficaç fou nomenat director de Calaf i àngel protector de Can Pareras... Casal La Salle...

Les arrels del G. Deogracias Fuertes es troben a San Cristóbal de la Polantera on veié la primera llum en plena sega del blat el 22 de juliol de 1912. La seva formació lasal·liana es realitzà preferentment a casa nostra, a Fortianell on va acabar el petit noviciat, el postulantat i el Noviciat.

La seva promoció fou la primera de Fortianell, que seguí l'Escolasticat a l'estrenat edifici de la casa Sant Josep. El Germà Ramon Costa, coetani i que aspirava al centenari, li tenia un especial afecte i li valorava la seva capacitat intel·lectual i àmplia cultura. Com a conseqüència d'aquest arrelament a la Salle, fou impulsor de vocacions per al nostre sector. Em refereixo per exemple al seu cosí G. Benardino de la Torre Fuertes, fill del ferrer de San Cristóbal.



Una etapa molt significativa fou la seva estada al Col·legi dels Fossos, La Immaculada de Figueres, de 1932-36 i de 1939-40. Visqué el període republicà i l'aplicació de la Llei de congregacions religioses. Per això abandonà la nostra escola de sant Celoni. Allà, per un quadrienni, tornà a ser Deogracias... sense blanc pitet ni negra sotana.

Visqué el registre del Col·legi al juliol del 1936 feta pels milicians. I l'endemà, escoltats per ells, l'emigració cap a la Fonda Espanya de Figueres, Rambla amunt i a peu. Es beneficià de les gestions fetes pel Germà Adolf Teixidor, i passà a França amb la comunitat de Figueres i en dates successives els de Fortianell... Aviat fou incardinat a l'exèrcit nacional. Amb les tropes entraria el febrer de 1939 a Figueres i ocuparen les seves columnes militars el col·legi com a caserna provisional. Per aquells dies evità fins i tot un incendi al soterrani dels Fossos que alguns incontrolats intentaren, quan encara no hi havia comunitat de germans. Al recés de l'estiu de 1939 a Bonanova, el germà Wenceslao va anomenar al G. Adolf, nou director del col·legi empordanès, i el G. Deogracias, com anella jove després del parèntesi bèl·lic. Es trobà també amb el G. Ramon Costa, que a l'Hospital de Figueres s'havia de recuperar d'una dermatosi infecciosa, seqüela de la fam de la guerra incivil.



Quan vaig néixer, deu dies després, el diumenge 15 de març de 1942, segurament vaig ser esguardat pel H. Ligorio, joiós auguri... El bateig fou a l'entrada del teatre del col·legi Comtal, on aquell curs iniciava els estudis mercantils a Barcelona: Professorat i Intendència.

Els alumnes de Peritatge a més de superar els exàmens escolars es presentaven a l'escola de comerç de Barcelona, al carrer Balmes, a l'antiga presó de dones, molt a prop del seminari conciliar. Malgrat que el director fou el competent i

honorable tarragoní, Sr. Pere Gual Villalbí, ministre sense cartera del govern de Franco, president del consell d'Economia nacional, tenia alguns catedràtics especialment exigents i, a voltes, arbitraris: Rodríguez Pita, Mallén, Lóbez, Pérez Pardo, Santos Coco, Comesaña... El G. Joan Toya amb l'ajut de llibres italians, de Torino, assolí bons resultats de comptabilitat amb l'atrabiliari Catedràtic de Valladolid... A la seva estada a Bonanova alguns alumnes li reconeixien una molt bona preparació acompanyada d'una gran dedicació i exigència efectiva però que a vegades no comportava una prou bona relació alumne professor.

A la reunió d'ASSEDIL a Mallorca abril de 2008, després de l'Eucaristia celebrada a la capella de Son Rapinya em va cridar molt l'atenció la prodigiosa memòria puntual de molts exalumnes de la Bonanova com Montañà, Terrats, Alsina...

El dia 10 de juliol, a Es Pont d'Inca, en nom dels Germans Grans del sector Català, en acabar el dinar de germanor vaig dir unes paraules d'agraïment dels germans de Catalunya per la seva estada a Fortianell 1924-28, Cambrils 1928-29; Sant Celoni 1929-30, 1931-32; Josepets 1930-31; Figueres: 1932-36, 1939-40; Girona: 1940-41; Comtal 1941-47; Bonanova 1947-1955: Trenta anys d'incardinat a casa nostra mereixen un gràcies ben cordials en nom dels centres, germans, professors i alumnes que ens hem beneficiat de la seva estela lluminosa, humil, propera i cordial.

Ad multos annos!



UNA SENZILLA PERÒ GRATIFICANT EXPERIÈNCIA

ELS MEUS RECORDS DEL TOGO

G. Josep Mestres

M'han proposat que comunicui la meva experiència al Togo. La veritat que és molt pobre i petita.

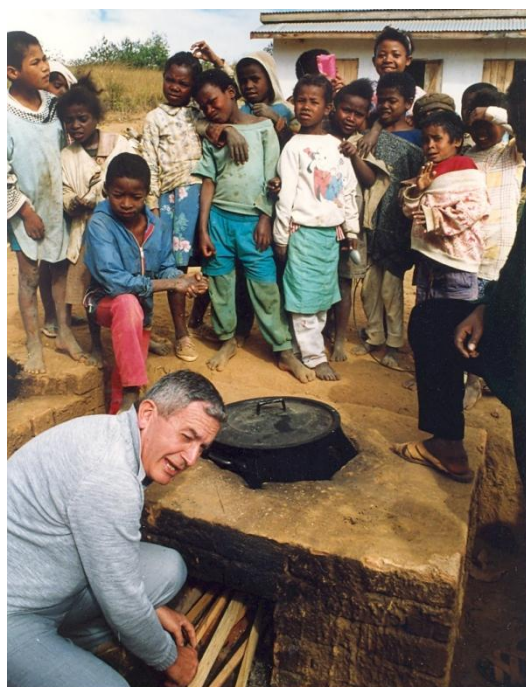


Axí i tot a mi m'ha enriquit molt i molt, i d'això en dono gràcies al bon Déu i a qui em demanà que la iniciés.

I aquí comença el meu enriquiment: la vaig dur a terme fruit d'un acte d'obediència. En acabar l'últim tram de servei a la Barceloneta, s'em demanà si podia anar a fer un servei a l'Àfrica, ja que tenien necessitat d'un Germà, més o menys, de la meva edat. Vaig sentir un gran goig poder atendre aquesta petició.

Era l'any 1997. S'em demanava un servei per tres anys. Sortosament s'han anat multiplicant per 5 fins arribar a 15. En llocs i tasques ben diferents:

- 1. Lomé (Togo) amb servei de la Casa Provincial i docència als alumnes finalistes del col·legi diocesà Saint Joseph.
- 2. Centre de Formació Rural de Tami, atenent la formació total de les famílies dels stagiaires, l'alfabetització de petits i grans i vetllar per la granja i els camps de cultiu d'aprenentatge.
- 3. Direcció de l'Ensenyança Catòlica de la Diòcesi de Dapaong, amb responsabilitat total i manteniment de les 82 escoles amb 22.000 alumnes i formació permanent anual de 25 mestres.
- 4. Classes de religió, d'espanyol i catequesi de confirmació a La Salle Bohicon del Benin.
- 5. Per finalitzar l'últim curs amb la supervisió de la Casa Provincial de Lomé atenent la neteja de la Casa, les visites i cuidant el gran espai rural de l'entorn. Any de "ora et labora".



Retalls amb espurna:

- ✓ Durant la reflexió del matí amb alumnes finalistes, un aixeca la mà i em demana: "Germà, vosté perquè ha vingut a l'Àfrica? L'Esperit m'inspirà la resposta ràpida i curta: "Perquè ho

necessitava”, vaig respondre. (Any 1977). Al llarg de la meua estança ho he pogut constatar: He rebut molt més a l'Àfrica que tot el que li he donat.

- ✓ Un sopar de 1998: Em trobava sol a la Comunitat. Truquen a la porta. A l'obrir em veig una mare amb dos petits fills agafats de la mà i un tercer nadó a l'esquena. Em demana si podia donar-li algun refrigeri per continuar el llarg camí a casa dels avis, ja que la seva l'havien desnonat. Del menjador prenc l'ampolla de begudes i els dos plats preparats que, ajuntats a una grossa barra de pa, els hi ofereixo amb senzillesa. La mirada d'aquells ulls i rostres agraïts em donà tanta pau i joia que ni amb al sopar de Nadal té comparança.

- ✓ Nou llenguatge: Com encarregat de les 82 escoles vaig tenir el plaer de poder-les visitar diverses vegades l'any. Uns moments inoblidables eren les trobades a les classes dels més petits amb més de 70 nens o nenes cada una. ¿Com els parlava? Molt fàcil. Amb un català ben nítid, acompanyat d'expressius



gestos, somriures atractius i actituds d'admiració. Els tenia una bona estona bocabadats, amb uns ulls transparents que em seguien en plena connexió. Quan acabava, es posaven drets, aplaudien i alguns em venien a abraçar. La seva llengua no és el “moba”, és la de l'amor. “Deixeu els infants que vinguin a mi”.

- ✓ Experiència dolorosa: M'ha frapat i molt la d'Odile, alumna en el primer curs de docència a Lomé. Vistes les dificultats econòmiques per seguir els estudis, la vaig ajudar amb una petita beca. Amb constància obtingué uns resultats excel·lents. Després de 12 anys, al tornar jo a Lomé, la vaig trobar del tot desfeta. Havia contractat matrimoni feia quatre anys del que obtingué un fill. Molt estimat. Malauradament als tres anys de la vida de l'infant, morí el pare de la criatura i espòs d'Odile. Al cap de pocs dies de l'enterrament es presenten a casa els parents del difunt i li prenen la criatura. Encara no s'havia refet de tan immensa pèrdua que els mateixos familiars arriben a casa i li agafen tots els mobles, vestits i queviures que tenia en propietat.... Imagineu-vos la seva desolació. Me la vaig trobar últimament. No em fou fàcil animar-la i orientar-la cap un nou i digne objectiu vital. Hi ha tradicions ancestrals que cal desarrelar del tot per introduir-hi l'amor, el respecte i la dignitat humana de tota persona, en especial de la dona.
- ✓ L'adéu a un infant: Tenia cinc anys. La seva mare ens el portà del tot desnudit al Centre de Tami. Sense perdre temps els vaig agafar amb el cotxe de la Comunitat camí del dispensari. ¡Què llargs es feren els 15 quilòmetres entre sots i fang! Amb molt de compte conduïa. Però... en un moment donat el crit de la mare em commogué: “Oh, fill, ets mort!” Em vaig parar per estimar-lo i donar-li l'últim adéu. Al dispensari només certificaren la seva defunció. Amb delicadesa vaig fer arribar als pares el missatge de que als fills també s'els ha d'alimentar com una persona. Alguns no ho entenen massa clar.

No us vull cansar més. Disposat estic a compartir amb qui ho desitgi altres fets que no oblidaré mai. La nostra vocació de Germà de La Salle ens invita a donar-ho tot a favor dels més pobres seguint l'exemple d'Aquell que essent Déu es feu home per salvar-nos a tots.

DESDE EL VALLE SAGRADO DE LOS INCAS

H. José Luis Vadillo García



Es, sin duda, motivo suficiente para comenzar mi escrito con unas palabras de felicitación hacia todos aquellos que han tomado la iniciativa y la tarea de hacer realidad esta nueva singladura de la revista PAX.

Gràcies, Germà Jaume, per la seva invitació a escriure unes lletres sobre la meva estada actual al Perú. No diré res de nou per aquells que visiten el meu BLOG digital, però servirà per mantenir la meva relació amb vosaltres.

¿Qué haces? ¿Cómo estás? Son las dos preguntas que con mayor frecuencia recibo. Y en ocasiones, para abreviar la contestación, les remito a mi BLOG digital (<http://misapuntessvadillo.blogspot.com>).

Pero hoy he de ratificar mi situación de buena salud y de plena felicidad en medio de estas cercanas y sencillas gentes.

Bien sabemos que, en ocasiones, y para ciertas personas, las circunstancias inesperadas de la vida proporcionan un cambio radical en sus vidas. Para otros, será una opción personal que se toma, aunque sea en edad avanzada como en mi caso, para ir descubriendo día a día nuevas dimensiones de la misión.

No es nada fácil renunciar al confort y a tantas cosas a las que uno suele estar apegado. Pero, caminando tras las huellas del que da sentido en esta vida, Cristo, uno aprende lo importante que es la cercanía, la escucha y el descubrir al otro. No importa el lugar. Una mirada, una sonrisa, un llanto, un abrazo a un compañero de camino, son suficientes para descubrir al “Dios inseparable”.



En este Valle Sagrado de los Incas, copia del bíblico Paraíso Terrenal, el hombre se suma a los ritmos y ciclos de la naturaleza. Así, el quehacer cotidiano de los humanos (incluyo el mío) se inicia a las cinco de la mañana. ¡Ah! y a las 6'15 nos unimos en oración los Hermanos de la Comunidad para alabar al Señor



mientras la naturaleza termina de despertarse. Es imprescindible, aquí como en todo lugar, contar con esa presencia de Dios en medio del quehacer diario para no caer en la tentación del desaliento o la rutina.

Sólo la emisión radiofónica de Radio La Salle Rimarinacusunchis se adelanta en una hora a este ritmo matutino con su informativo en lengua quechua para los pobladores de las comunidades andinas. Es la Voz que anuncia la Buena Nueva a los pobres, orienta su vida cotidiana y denuncia, si es necesario, aquellas injusticias calladas: maltratos a niños, mujeres y ancianos, marginación de campesinos ignorados, etc.

Cuatro Hermanos animamos y compartimos responsabilidades en este complejo educativo en el que estudian unos 700 alumnos. Esta tarea se viene realizando desde 1964, fecha en la cual el Estado peruano ofreció la dirección del centro a los Hermanos de La Salle, debido a la situación ingobernable a la que se había llegado.



Mi trabajo laboral por las mañanas es muy semejante al que tenía en Catalunya, pues imparto clases en el Instituto Público de Urubamba que regenta La Salle. La jornada escolar se inicia a las 7'45 para finalizar a las 14 horas. Todos los niveles (Inicial, Primaria, Secundaria y Superior) tienen jornada de mañana; esto me permite poder realizar otras labores sociales por las tardes.

Los alumnos que cursan el nivel Superior son, en su mayoría, de las comunidades rurales del entorno. Esto supone un esfuerzo mayor para esta clase de alumnado: la distancia, el idioma materno que es el quechua y la falta de recursos para cursar una de las carreras que se imparten en el Instituto (Pedagogía, Agricultura, Informática, Industrias Alimentarias y Construcción Civil). Estas limitaciones se ven suplidas por el interés en aprender, la educación, respeto y cercanía hacia quienes tenemos la dicha de compartir su aprendizaje.

De martes a jueves, por las tardes, realizamos el refuerzo escolar a niños "marginados" del entorno que cursan estudios en otros centros escolares. Se les incluye la merienda. Esta actividad la podemos realizar gracias a las aportaciones, aunque pequeñas, de dos municipios de España (Palencia y Teruel). También la crisis ha afectado a las ayudas que recibíamos de otros lugares y ONGs. ¡Qué se va hacer!. Suerte de la Providencia que, en estos lugares, se ve tan cercana y tan encarnada en cada ser humano.

Otra de las actividades, para mí gratificante, es el orientar, animar y visitar las catequesis que nuestros alumnos realizan los fines de semana (sábados y domingos por la tarde) en seis comunidades del entorno. Es una labor de fuerte compromiso por parte de estos jóvenes catequistas, en especial la de Cotowincho. Un barrio marginal de Urubamba en el que proliferan otras iglesias y sectas, y donde acudo con frecuencia para ejercer lo que yo llamo el apostolado del saludo y la sonrisa.



Sirvan estas breves pinceladas expuestas sobre mi estancia en el Perú para manifestaros que sigue vivo en mí el sueño de nuestro Fundador Juan Bautista de La Salle, sembrando en el corazón de estas sencillas gentes la semilla del Evangelio. Y yo, obrero de última hora en estas tierras, hago más las palabras de San Agustín: "Tarde te amé, Belleza tan antigua y siempre nueva".

Con el afecto y el recuerdo de siempre.

Fraternalmente en La Salle,

Hno. José Luis Vadillo García

Mi experiencia en Àfrica

HA VALIDO LA PENA

H. Felipe García



Refiriéndome a mi experiencia africana, diría que he tenido mucha suerte en la vida, pero tener suerte no es sinónimo de vida fácil.

He podido vivir 28 años "africanos", que dicho de paso, han sido como un sueño por lo rápido que han pasado. Me voy a África con 29 años, la profesión perpetua recién estrenada, una carrera terminada y una cierta experiencia pedagógica y de comunidad.

Delante de mí se presenta una gran oportunidad de conocer otra cultura, trabajar y darme a gente necesitada y que casi seguro están deseosos de aprender.

El primer obstáculo fue aprender francés y por circunstancias, lo hice en Lomé con otros africanos anglófonos. Una primera experiencia que me sirvió para ir aterrizando y conociendo de primera mano la cultura africana. Después vinieron otras experiencias, no menos interesantes, como conocer a los Hermanos, comunidades y obras de este sector. Encontré personas sencillas y poco corrientes con una gran entrega a la misión. También pude ver la realidad de la Burkina Faso revolucionaria de Thomas Sankara y conocer a Hermanos franceses y africanos. En nuestro sector del Golfo de Benin, aún no había Hermanos nativos.

Dapaong, con el nuevo Colegio Saint Athanase que empezaba su aventura fue mi primer destino. Allí trabajé un año mano con mano con el H. Santiago Mateu. Fue toda una experiencia empezar una nueva obra.



El destino me llevó durante tres años a Costa de Marfil, al también naciente escolasticado del sector con los primeros Hermanos africanos. Aquí el primer año fue duro por estar casi solo "delante del toro" y con muy poca experiencia para esos lances. Tuve la oportunidad de dar clases en un colegio católico de chicas "bien" y me permitió conocer otra realidad diferente de un colegio de La Salle.



Como el año de Dapaong me "supo a poco" allí volví otra vez para seguir trabajando con aquella juventud de la sabana. Esta vez ya no estaba el Hermano Santiago, hice equipo con otros Hermanos y profesores en una obra más consolidada.

En septiembre del 92 asumía la dirección del colegio con mucha ilusión y ganas de trabajar. La sociedad togolesa está inquieta y se respiran aires de protestas y de cansancio de un régimen dictatorial. Dos meses después se declara una huelga indefinida. Se suspenden las clases y entramos en un periodo de incertidumbre y de miedo. En la zona norte salvamos el curso de mala manera, recomenzando las clases después de Semana Santa y las terminamos en octubre.

En diciembre del 93 tuve la suerte de participar en el CIL de Roma hasta Junio del 94. Este periodo fue rico en experiencias y muy propicio para la reflexión y para adoptar nuevas estrategias para seguir al frente de Saint Athanase hasta junio del 98. Aquí termina mi primera etapa africana.

El Hermano Visitador me propuso ir al Centro de Formación Rural de Tami (CFRT) para tomar la dirección e intentar redinamizarlo. Tami había cumplido 25 años y realizado un gran trabajo en la región. Durante



bastante tiempo fue la "joya de la corona" del obispo y una obra emblemática en el mundo del desarrollo y la cooperación. Visita obligada para los visitantes extranjeros. En los últimos años la luz se había ido apagando y se vivía de las rentas del pasado. Ante tal panorama me tomé mi nuevo destino como un reto, con lo que esto supone de incertidumbre. Por un lado podía seguir en la región más pobre del país y en una obra con los últimos de los últimos, los campesinos analfabetos y arraigados en las tradiciones ancestrales que muchas veces les impedían avanzar hacia horizontes mejores. El

trabajo de Tami es tan primario, que si las cosechas no son buenas la gente no come. Por otro lado han de aprender y formarse para mejorar su condición al regresar a sus poblados. En Tami se forma a toda la familia, no solamente hay hombres y mujeres sino que además hay niños de 0 a 12 años. Tami más que un centro es un poblado, con lo que eso supone.

Ante tal panorama, que yo conocía bien de los 10 años de Dapaong, yo no me veía con una preparación adecuada para tomar tales riendas. Me concedieron 9 meses en España, en la escuela agraria de La Santa Espina de Valladolid para prepararme para mi nueva misión. Esta fue otra de las grandes suertes que me ha ofrecido África. Esta estancia no sé si sirvió para aprender agricultura, pero resultó muy útil para otras muchas cosas muy favorables para el centro de Tami.

Antes y durante mi estancia en España fui forjando el proyecto de Tami, al mismo tiempo que me iba ilusionando con él e ilusionando a muchas personas conocidas.

Desde el primer momento hubo muchas personas que colaboraron con Tami. Se puede decir que el proyecto de Tami se fue volviendo atrayente para gente con inquietudes y ganas de colaborar. Las distintas actividades realizadas a lo largo de los 13 años, nos han permitido a los animadores del Centro, conocer a muchísimas personas de gran valor humano y profesional.

El alma de Tami ha sido la comunidad de Hermanos junto con los animadores seglares. Hemos tenido las puertas abiertas a todas las personas. Todos los que han pasado por ella han dado lo mejor de sí mismos y lo han hecho con entrega e ilusión. Quizás este mismo ambiente ha atraído a mucha gente, y lo más importante, se han sentido como "en casa". Los distintos proyectos de verano y los diferentes "stages" de universitarios son buena muestra de ello.

Desde un punto de vista personal puedo decir que la comunidad y la meditación de la Palabra de Dios han sido mis fuentes de inspiración y alimento para llevar a cabo todo lo que he hecho. Al mismo tiempo, las situaciones límite que he encontrado me han servido para entender mejor el Evangelio y a su vez éste me ha guiado en la manera de actuar. He sentido muy cerca de mí el "dedo de Dios", es decir la Providencia. Me he dado cuenta que no es algo abstracto, y lejano, sino próximo y muy real. Tami ha sido el lugar ideal para poner en práctica lo más radical del Evangelio. Responder a las necesidades de los demás, acoger, perdonar, adelantarme al que espera algo, olvidarme de mí mismo, dar prioridad a los más desfavorecidos: mujeres y niños... ¡Qué más se puede pedir!



Dejo Africa y Tami 28 años después con un corazón tranquilo, con la esperanza y la ilusión que esta obra tan bonita la continuarán y mejorarán otras personas, sabiendo que Dios siente debilidad por los pobres y humildes. De esta manera el Centro de Tami seguirá siendo un faro en la sabana africana para una población con ansias de vida y futuro.



DES DE ROMANIA

O picatura de fericire

G. Cesc Ferré

“UNA “GOTA DE FELICITAT” pot semblar poc, però pot ajudar a esborrar mars de d’amor mancat. Una gota de tendresa pot semblar poc, però pot ajudar a esborrar mars de menyspreu. Ho sabrem donar?



Us escric des del “Mănăstire” La Salle d’Iasi. Avui, 12 de setembre, comencen a arribar els nois que enguany tindrem acollits. La majoria d’ells seran nous perquè després de prop de 10 anys de funcionament del “Cămin” La Salle són molts els qui ja han complert el seu cicle, arribats i superant la majoria d’edat, i amb els estudis acabats o, si més no, amb un certificat que els pot ajudar a trobar una feina. Per a ells

serà trobar-se davant la responsabilitat de reconduir la seva vida després dels anys passats a la Llar. Segur que no els serà fàcil, però si hem fet bé la feina, no marxaran amb les mans buides, sinó amb uns valors assolits, una formació més o menys profunda i, esperem, amb el sentiment de que en la seva vida se’ls han creuat persones que gratuïtament els han donat el millor d’ells mateixos: tendresa, escolta, disciplina.

Amb els nous serà com tornar a començar. Hàbits, horaris, reglament, escola – potser alguns encara no l’han tastat – que aprenguin a conviure, a relacionar-se, a crear noves amistats, a superar les pors, a aprendre a respectar les manies dels altres, trobar afinitats, superar diferències. Per a ells, però també per a nosaltres que haurem de saber anar més enllà d’una primera impressió, que haurem de ser prou hàbils com per apropar-nos sense ofegar, estar disponibles i saber trencar les nostres rutines que ens puguin allunyar d’ells. Fer esforços per acceptar alguna possible reacció sobtada i poc amable, a ser d’alguna manera distants, sobretot els primers dies, per no quedar empresonats en l’afectivitat que demanen, per no deixar-nos impressionar per les seves experiències sovint doloroses, per viure l’essència de la nostra vocació de servei als joves i als pobres, per ser una mica menys nosaltres perquè ells puguin ser una mica més ells mateixos...

Ja ho veieu, tot un programa. Res d’extraordinari. És, si fa o no fa, el que cada Germà farà en el seu lloc de servei, escola del primer món, centre del quart món, missió en el tercer món. El lloc en que situem la nostra missió no té importància. Cada Germà sabrà trobar aquell jove que necessita un referent. Cada noi i cada noia, fins i tot els qui gaudeixen de la millor de les famílies, tenen necessitat de l’adult proper, que li doni seguretat, que el faci sentir estimats. És la missió a la que ens va enviar el nostre Fundador, ser per els joves tendres i severs, perquè de tot això estan necessitats.

Per la meua part m’estic adaptant a aquesta nova terra. Traient la pols a l’idioma, retrobant els ritmes que ja tenia oblidats, fent-me a la nova Comunitat local: Germans Juan, Iosif, Daniel, Thomas i Juan Pedro; aquest darrer arribat per substituir el Germà Iosif que farà un any de formació. I també formant comunitat amb els Germans de Pildesti: Vicensiu, José María, Jesús i Marcelí. O sigui la totalitat del Sector Romania, depenent del Districte d’Europa Central.

A tots us desitjo un molt bon curs 2012-2013 ple de bones sensacions.



EL CERCLE LA SALLE

H. Mariano Fdez. Magaz

ACLARACIÓN. Si aparecen estas líneas sobre el Cercle La Salle en el primer nº de recuperación de PAX, responde al deseo expreso del Gmà. Jaume Pujol quien, en su solicitud de colaboración, me dice: *“Será muy útil que los Hermanos conozcan el Cercle...Te apunto unas sugerencias como posible guión”...*

Respondo, pues, gustoso a dicho ruego y a los ítems que me sugiere para la exposición.

Cómo surgió en ti la idea de dedicarte a las personas mayores. Como dice el refrán: de lejos le viene al galgo... durante muchos años, formé parte de la Comisión de Hermanos Mayores que alumbró el CELTE, en la ciudad da Zaragoza. Nos preocupaban los campos de apostolado de los Hermanos mayores.



Nuestros documentos de los últimos Capítulos Generales y las orientaciones del Papa, Juan Pablo II, que, dirigiéndose en Valencia a un numeroso grupo de Mayores, les dijo: *“Vosotros sois los pobres del siglo XXI”*, señalaron pistas a los miembros de la Comisión regional de Mayores.

Por otra parte, las pirámides de envejecimiento de la sociedad española y europea; la dolorosa comprobación de los escasos recursos humanos que la sociedad, la Iglesia y nuestro Instituto dedican a las personas mayores...

sensibilizaron a algunos miembros de la Comisión de Mayores, para promover acciones positivas en este apostolado, tan lasaliano, ya desde los orígenes del Instituto: nuestros Antiguos Alumnos.

Cómo nació el Cercle La Salle. A finales de 1979, me incardiné en el Distrito Central, para responder a la acuciante llamada de auxilio de Guinea Ecuatorial. Esta variada y rica experiencia educativa lasaliana, tocaba a su fin con el del curso escolar 1964-1965, debido a la reestructuración de las relaciones entre los Gobiernos de España y de Guinea Ecuatorial con la FERE.

Puse en conocimiento de lo precedente al Gmà. Joaquim Morató, entonces Visitador del Distrito de Barcelona. Él me propuso más o menos, lo siguiente: *Podrás regresar, después de tu misión cumplida en el Central, a tu Distrito de Catalunya. Formarás parte de la Comunidad del Casal Josepets, y empezarás a pensar en la organización de la Familia Lasaliana, en el Distrito.* Me sugirió el nombre de varios antiguos alumnos de solera de la Ciudad Condal, a fin de contactar con ellos, en vistas al naciente proyecto.

En octubre de 1964, celebré en el Casal La Salle Josepets tres reuniones numerosas de exalumnos de los Colegios de Barcelona, para exponerles el proyecto: *“La Familia Lasaliana”*. Se

nombró una Comisión de trece miembros que trabajaría en el proyecto, durante el curso 1964-1965. Sus nombres constan en el Acta de la aprobación de los Estatutos del Cercle por la Generalitat.

A lo largo del curso 1964-1965, en reuniones quincenales, estudiamos, reflexionamos, redactamos, modificamos, los distintos aspectos del proyecto: naturaleza, objetivos, nombre, socios, contenidos... Sendos archivadores del histórico del Cercle La Salle dan fe de estos trabajos.

Desde el principio, percibimos que lo de Familia Lasaliana no encajaba con lo que los “pensantes” deseaban de concreto, dinámico y práctico y actual. Es posible que la institución CONEX (conocimiento y experiencia), que cuenta con más de tres mil socios, todos ellos jubilados y sus profesores, voluntarios, influyera en nuestras reflexiones.

Finalmente, llegamos a concretar nuestros trabajos en los Estatutos presentados y aprobados laudatoriamente por la Generalitat. Di cuenta de ellos al Gmà. Morató y al Consejo del Distrito, quienes valoraron y dieron “llur vist i plau” en la siguiente resolución del Consejo de Distrito. Copio literalmente lo que transmitió el Gmà. Jaume Lladó, secretario del Consejo (6/7/1994): “*En principi, el Consell veu bé que el Gmà. Mariano Fdez. Magaz dugui a terme aquesta 1ª proposta, amb el recolzament del Districte*”. Queda, pues, claro que el Hno. Mariano fue un sencillo instrumento.

Objetivos del Cercle. Fieles al «*in omnia respice finem*» del filósofo, cuidamos muy mucho de fijar el qué, para qué y cómo del Cercle. La concisión y claridad de los primeros artículos de los Estatutos testifican su evangelicidad, lasalianidad y humanidad. Copio literalmente: Article 2. *El Cercle La Salle té per objecte afavorir l'amistat entre el seus associats, i fomentar la seva formació en els aspectes humans, culturals, socials i cristians. El Cercle La Salle reconeix néixer sota els*



auspícis de l'Institut del GG. de les EE. CC. i vol romandre sota la seva influència educadora i col·laborar-hi, mitjançant l'exercici de les seves activitats.

Altres finalitats del Cercle La Salle: *La formació permanent dels socis – fomentar l'amistat – Cultivar els valors – Promoure i defensar la justícia i la pau...* El día que el Cercle deje de cumplir con alguno de estos objetivos, pediría su disolución.

Complejidad funcional del Cercle. Estoy seguro que muchos Hermanos tienen un concepto equivocado acerca de cómo funciona el Cercle. Lo consideran de una estructura compleja y difícil. A los que tienen experiencia de las asociaciones de los Antiguos Alumnos, les diría que el Cercle es una más de estas asociaciones y, como tal, forma parte de Federación española de AA. AA.

Actualmente, la Junta directiva del Cercle, estructurada en Departamentos, junto con otras secciones de trabajo; y, sobre todo, contando con el equipo de Profesores con que cuenta, puede gobernarse con la independencia y eficacia de cualquier asociación de AA. AA. A los interesados les diría como Jesús a sus futuros Apóstoles: “*Venid unos días a La Salle Gràcia y ved*”. Y concluyo, Hermanos, con el ruego de que consideréis el Cercle tan del Sector de Cataluña, como cualquiera de sus obras apostólicas.

La Santísima Virgen en los "DEVOIRS D'UN CHRÉTIEN" (I)

H. Mariano Fdez. Magaz

LES DEVOIRS
D'UN CHRÉTIEN
ENVERS DIEU,
ET
LES MOYENS
DE POUVOIR
BIEN S'EN ACQUITER;
DIVISÉ EN DEUX PARTIES.



A PARIS,
Chez ANTOINE CHARRIÉ,
Imprimeur Juré-Libraire de l'Université,
Pont Saint Michel.

M. DCCIII.
Avec Approbation & Privilège du Roy.

INTRODUCCION

Las líneas que siguen no pretenden recoger la rica y vasta doctrina y menos el afecto filial de San Juan Bautista de La Salle para con la Santísima Virgen. Su pretensión no es otra que precisar y destacar en qué lugares de los Deberes del cristiano y cómo la persona de la Virgen María acude a la pluma del Catequista de Reims en una de sus obras teológicas más significativas.

La presencia de la Virgen María en el texto de los Deberes del Cristiano I -en adelante, D.I., guarda cierta similitud con la que tiene en el Evangelio. Aparece con parquedad alusiva, pero con la relevancia capital que desempeña en el Misterio de la Salvación, realizado por su Hijo Jesucristo.

EN LAS RELACIONES MADRE-HIJO

En su primera aparición en los D.I el nombre de María está asociado al de la Madre de Dios (cf. D.I. pp. 25 y 26). Este es el origen y fundamento de la singularidad y preeminencia que para el autor de los D.I tiene la Virgen María sobre todas las "puras criaturas"; por eso la llamará siempre Santísima Virgen, en contraste con las fuentes en las que se inspiran los D.I. que siempre le aplican el adjetivo Santa.

Toda la doctrina de La Salle sobre la Santísima Virgen, en sus diversos privilegios, está fundamentada e iluminada por el de la Maternidad Divina. En él radican, su plenitud de gracia, su exención del pecado original, su Asunción al Cielo en cuerpo y alma,... en una palabra, su supereminencia por encima de "todas las puras criaturas".

Con concisión y rigor teológico expone el misterio de la Maternidad divina de María: "La Santísima Virgen es propia y verdaderamente Madre de Jesucristo, porque lo concibió y dio a luz. Ella es también verdaderamente Madre de Dios, no porque haya engendrado la Divinidad, sino porque, habiendo engendrado el cuerpo de Jesucristo, que está unido a la Persona del Hijo de Dios, y que es Dios, Ella es efectivamente Madre de quien es Dios y Hombre" (D.I p. 27). Toda la teología mariana de La Salle se fundamenta en la Maternidad divina. Todas las prerrogativas de María las justifica su singular privilegio de Madre de Dios.

La Salle, de la mano de los Evangelios, destaca el papel de la Santísima Virgen en algunas circunstancias de la vida de su Hijo: "Ocho días después de su nacimiento, fue circuncidado y, ese mismo día, la Santísima Virgen y San José le pusieron el nombre de Jesús" (D.I. p. 27). "Cuarenta días después de su nacimiento, la Santísima Virgen y San José lo llevaron al Templo de Jerusalén, para presentarlo a Dios" (D.I. p. 28). "Al mismo tiempo, la Santísima Virgen cumplió con la ley de la Purificación" (D.I. pág. 28). Nótese el protagonismo que La Salle atribuye a María sobre San José, cuando, según la Ley, era el padre quien imponía el nombre al hijo. "Algún tiempo más tarde,



San José fue avisado por un ángel para que huyese a Egipto con Jesús y la Santísima Virgen su Madre". (D.I. pp. 28 y 29). Los pasajes anteriores se limitan a comprobar las circunstancias en las que interviene la Madre de Jesús, sin valorar sus actitudes.

A partir de este momento, hasta la Resurrección de Jesucristo, las sucesivas páginas de los D.I cubren con un respetuoso y silente velo la persona de la Santísima Virgen, a la que contemplan, siguiendo el Evangelio, "meditando en su corazón los misterios de su querido Hijo" (Lc 2,51).

La nueva presencia de María en el texto de los D.I coincide con las apariciones de Jesús, después de su Resurrección. Aquí el autor de los D.I transciende el relato de los Evangelistas y apela a las relaciones filo maternas. ¿Sería posible que el más amante de los Hijos no tuviese el primer encuentro de Resucitado con Aquella que, como nadie, compartió su Pasión? He aquí cómo los D.I responden a este interrogante: "Jesucristo, después de su Resurrección, permaneció cuarenta días en la tierra, en los que se apareció a la Santísima Virgen, a los Apóstoles y a los Discípulos" (D.I p. 59). ¡En primer lugar, a su Madre!

Hasta ahora, los D.I han presentado asociadas existencialmente las personas de la Madre y del Hijo; en adelante, las referencias a la Madre se corresponden con los lugares teológicos que destacan su preeminencia sobre los Ángeles y Santos: preeminencia, insistimos una vez más, que le proviene, según La Salle, de ser Madre de Dios y Corredentora.

EN EL ÁMBITO DEL AMOR

La adoración que el hombre debe tributar a Dios tiene que traducirse en veneración, respecto de los Ángeles y los Santos, pero, sobre todo, hacia la Santísima Virgen, "que merece el honor más excelso que se pueda tributar a criatura alguna, por ser Madre de Dios" (D.I. pp.107 y 108). Este honor y veneración que debemos a la Santísima Virgen y a los Santos debe manifestarse en "nuestra oración, gratitud e imitación" (D.I p. 108), características propias de devoción nada sospechosa.

Dentro del tratado del primer Mandamiento, destacan los D.I el culto debido a las imágenes de la Santísima Virgen y de los Santos, precisando bien que es a sus personas y no a las imágenes en sí a quienes honramos (D.I pp. 110 y 111).

En la exposición del segundo Mandamiento, parece conveniente al autor de los D.I. aclarar el concepto de voto: "El voto es una promesa hecha a Dios de una cosa buena.. sólo pueden hacerse votos a Dios...Cuando alguien dice que hace votos a la Santísima Virgen, hay que entender que los hace a Dios para así honrar a la Santísima Virgen"... (D.I. p. 118)

En otros lugares de su obra espiritual, La Salle recomienda, también, la devoción a la Santísima Virgen como remedio eficaz para combatir las tentaciones contra la virtud de la pureza "Quienes deseen corregirse de ese vergonzoso pecado... tienen que tener una especial devoción a la Santísima Virgen y rezar diariamente con esa intención" (D.I p. 135). Idéntica recomendación apunta para luchar contra la lujuria (D.I p. 174). Notemos de paso que La Salle, al referirse a la devoción a la Santísima Virgen, siempre la matiza con términos ponderativos: *particular, grande, tierna, auténtica, especial...*

Cuando en el segundo Mandamiento de la Iglesia justifican los D.I el porqué de la institución de las Fiestas en honor de la Santísima Virgen, enumeran tres motivos:

1. Para tributarle un honor especial: recordamos su singularidad como criatura única: Hija del Padre, Madre del Hijo y Esposa del Espíritu Santo.
2. Para agradecer a Dios las gracias que le ha concedido: "El Poderoso ha hecho en Mí cosas grandes".
3. Para conseguir de Dios, por su mediación, abundantes gracias esos días (D.I p. 154).

La Salle comparte la opinión de que la Iglesia habría establecido la abstinencia los sábados, entre otras razones, "para que testimoniemos nuestra devoción a la Santísima Virgen" (p. 158).

Prueba de la importancia que los D.I conceden a la intercesión efficacísima de María en el proceso de la Salvación de los hombres es que, al referirse a los excomulgados, precisa: "Quedan privados de la asistencia de la Santísima Virgen" (D.I. p. 159). Referencia al papel mediador de María.

Continuará en el próximo PAX

RELEM - PARMÈNIA

Trobada de Germans Joves

G. Ernest Casaponsa

PARMÈNIA UNA EXPERIÈNCIA DE MOLTS



Com molts de vosaltres ja deveu saber, a principis d'aquest mes agost, tots aquells germans de la RELEM menors de 40 anys o de menys de 5 anys de perpetus, vàrem ser convocats per trobar-nos uns dies, a l'idíl·lica muntanyeta de Parmènia.

L'objectiu principal d'aquest encontre no va ser altre que generar un espai de trobada i convivència. Elements que estaven presents en totes aquelles activitats que ens varen proposar.

Les sensacions després d'aquest encontre que s'acumulen dintre meu, són diverses i algunes contradictòries. Per una part, l'alegria de poder conèixer gent amb una motivació semblant a la meua, però una altra, decepció per no haver pogut descobrir una altra realitat del nostre institut, també hi ha una part de tristesa i de realisme, els germans que quedem a l' institut a Europa som pocs i realment cada vegada el tema dels germans joves ho hem de dir amb la boca més petita.

L'experiència humana que cada germà tenia guardada era un gran tresor. Varen ser grans moments aquells en que algun germà de l'altre punta d'Europa t'explicava la seva realitat i la



seva feina i tu t'hi podies sentir molt agermanat. Varen ser autèntics moments de fraternitat tan en la discussió i transmissió del que fèiem com cada partida de ping-pong o cada riure. Dia a dia, es podia anar respirant, com entre nosaltres anava creixent una amistat o la llavor del que ho podria ser. La veritat és que són aquests, els espais de diàleg, els de jocs, els d'un cafè després de dinar, que et permeten anar coneixent aquells que són també germans encara que estiguin a centenars o milers de kilòmetres.

El canvi de lloc de la trobada em va suposar un gran esforç, pel que fa a la motivació personal. Suposo que la meua joventut i inquietud personal

m'empeny a buscar sempre coses noves, quelcom per descobrir, nous camps on poder treballar o ajudar... i aquesta última proposta de trobada no responia, en principi, gaire a aquestes inquietuds.

D'entrada, la trobada s'havia de fer en un entorn que permetria descobrir una nova realitat o una tasca que els germans d'aquell lloc estiguessin tirant endavant. Les opcions, proposades com Egipte o el Líban no pogueren prosperar per les difícils realitats, que tots ja sabem, en què es troben. La falta de més temps va obligar a l'equip a optar per Parmènia, lloc ideal per fer unencontre, encara que no complís un dels objectius plantejats inicialment



De totes formes també han de ser l'adaptació i la comprensió, les qualitats d'un bon germà i de qualsevol persona, per tant, a la trobada vaig anar obrint al màxim les meves expectatives. L'equip organitzador va ser capaç de fer un bon gir a la trobada i de fer-nos viure l'experiència del nostre fundador en la seva estada a Parmènia. Reconec, una vegada ja fet, que va ser una idea molt maca i ben treballada. Ens va permetre, crec jo, de descobrir a tots, alguns detalls que potser desconexíem. Bé, sempre hi ha coses a aprendre, ja sé sap.

Per últim el moment de realisme. Dic això perquè hem de ser conscients, penso, que el nostre paper en les obres, en l' Institut, en la relació amb els laics, en la relació amb altres ordes religiosos, ha de canviar, més propera a la realitat del segle XXI. Estem sota mínims, els germans ja no som els que érem i tenim un Institut enorme sobre les nostres espatlles. Això no crec que ens hagi d'espantar, per sort tenim un gran col·lectiu de persones que viuen el nostre carisma des d'altres opcions de vida, que poden compartir aquest



pes que a nosaltres



cada vegada ens està deixant més cansats i disgregats. Torno d'aquest encontre amb la ferma convicció de que hem de ser valents i deixar anar aquest fill, millor dit, compartir la nostra institució, que durant generacions hem estat cuidant, mimant i hem estat fent créixer, a aquells col·lectius que sí que poden, de mica en mica, assumir-ne el seu pes.

Així nosaltres podrem continuar fent i amb més dedicació, la nostra tasca originària d'atenció als més necessitats tal com a Parmènia ens hem recordat.

Una experiència emotiva

PEREGRINACIÓ A LOURDES AMB MALALTS

G. Toni Vallejo

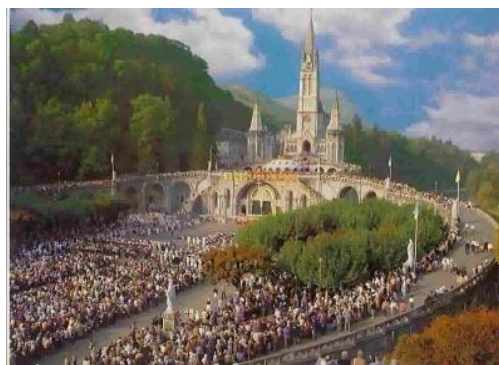
Cada any, a La Salle Bonanova, unes 60 persones, entre Germans, Professors, Finestra Oberta, alumnes i



antics alumnes participem, durant 5 dies, en els serveis de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes. Aquest any hem estat 20 persones degut segurament a la crisi, doncs cadascú es fa càrrec de les despeses de viatge i d'estada. Amb ells hi hem anat els GG. Manolo García i jo mateix. Resulta una experiència d'intens treball, certament, però molt gratificant afectivament la de poder ajudar a tantes persones malaltes o deficients. Hi aportes afecte i reps afecte i agraïment.

Un dia de finals de juny, són les 6,45 h. i un Germà de la Comunitat ja ens té un cotxe a punt. Ens deixa a l'Estació de França. Està plena de gent: grans, nois, noies, malalts... Cada persona té el seu autocar. El nostre és el n. 21.

Sortim. Una pregària per començar. El viatge és llarg i la gent en pocs minuts ja dorm. Després de 4 hores de ruta parem a dinar. Baixem, caminem i mengem cadascú el que té preparat. Arribem a Lourdes. Portem els malalts als hotels. Estem una estona amb ells, ajudant.



Sopem i tornem a ajudar perquè puguin anar a dormir amb tota la tranquil·litat i pau. Unes cançons i uns petons fan la vida una mica més alegre a totes les persones amb cadira de rodes. Tot aquest procés mecànic és bastant semblant cada dia. La reflexió interna ja és una mica diferent.

“Hem trobat al noi de 14 anys, sense braços, ni cames, que ha tornat a Lourdes”. Parlem amb ell. Ens explica perquè està a Lourdes una altra vegada. Ens ho diu mig plorant: He

vingut a Lourdes a pregar pel bomber que em va salvar la vida. Jo estic aquí però ell va morir electrocutat.

Cada dia reparteixen una mica els malalts entre els voluntaris. Avui al Germà Manolo i a mi ens toca una senyora bastant gran i deformata. Ve del Cottolengo. Quan parles amb ella no s'entén gaire el que diu. T'ajups per saber de què parla. Quan acaba, l'hi contestes i ella somriu, la veus feliç. Després de la processó a la que hem assistit tenim una mica de temps lliure.



Ens demana que l'acompanyem perquè vol comprar coses per les seves amistats. Gaudeix com una nena petita. Mira les coses, toca cadenetes, compra tot el que pot. Se la veu animada i feliç. Déu meu, ¡Què fàcil és trobar-se bé i contenta! Al acabar de comprar ens acomiadem amb un petó i un somriure.

Entre totes les persones del grup hi ha un noi jove, 31 anys, n'aparenta 22. Anava amb cadira de rodes, però semblava que no la

necessités. Li demanes què és el que té. Et diuen: És malalt de SIDA. La reflexió que jo em vaig fer. "Un jove tan vital ¿com és que està aquí a Lourdes?". ¿Creu en Déu? ¿Té fe? - Resposta: A lo millor no creu ni té fe, però el que sí veu ell és que els voluntaris i, sobre tot, les voluntàries, li demostren un afecte que no ha trobat mai enlloc.



Això, principalment és Lourdes. Els malats se senten estimats com a persones. Per a ells, això és el miracle de cada moment i de cada dia que passen a Lourdes. Estimar la gent. Sentir-se estimat, és el més important. Si podeu, heu d'anar a Lourdes a viure una mica l'experiència, en sortireu diferents, millorats, val la pena.

UN BOTÁNICO ILUSTRE FRÈRE SENNEN (I)

H. Pablo Alvarez

EL H. SENNEN GRANIÉ

El 10.X.1909 conmemoramos los 100 años, de la llegada a Bonanova del *Hno. Sennen*, ilustre botánico francés, es aquí donde desarrolló su etapa más brillante en el campo de la botánica.

Si se quiere conocer el desarrollo de la botánica en la primera parte del siglo XX habrá que consultar las obras de tres botánicos: *Dres. Carles Pau, Pío Font i Quer y el H. Sennen*.

Nace Etienne Marcellin Granié (futuro Hno Sennen) el 13 de julio de 1861 en **MOUSSAC**, un precioso y pacífico pueblecito francés. La vida en el campo, el corretear por los prados, la fascinación por las flores será el germen de su pasión por la botánica.

El 4/10/1875, a sus 14 años, fue una fecha decisiva en la vida de Etienne; ingresa en el Aspirantado de Fonseranes, barrio de Béziers, junto a las esclusas del Canal de Midi. Allí un grupo de muchachos estudian y se preparan para ingresar en los Hermanos de Las Escuelas Cristianas. El 21/XI/1877 viste el Hábito (sotana negra y cuello blanco) de Hermano, cambio de nombre, se llamará *Frère Sennen*.

PROFESOR-EDUCADOR.

Terminados sus estudios religiosos y civiles le encontramos enseñando en Prades – Fonseranes-La Nouvelle. Es en estas poblaciones que inicia, en 1888, la recogida de plantas, asesorado por grandes botánicos como el *Abbé Coste* (uno de los mejores botánicos de Francia), *Flahault, Daveau, Gautier, los HH. Héribeaud Joseph Lange*, (Miembro de la Sociedad Geológica de Francia), *Augustin* (fundador del Herbario La Salle Figueras). Recoge plantas en sus tiempos libres, ya que primero es profesor-educador. Al inicio consulta los nombres que pone a las

plantas con las del Herbario de Béziers.

En septiembre de 1890 recibe la gratísima visita de *Coste*, visita ya anunciada por la carta del 16.9.1890. *“Ayer por la tarde recibí sus plantas... a mediados de la semana que viene a mi vuelta de Toulouse, me quedará unos días en Béziers para herborizar y examinar las plantas con Vd”*.

PUBLICA SUS PRIMEROS TRABAJOS.

En 1894 el *H. Sennen* publicó los primeros trabajos científicos. Vieron la luz firmados por él y por el *Abbé Coste*... aparecieron nombres de plantas, nuevos para la ciencia, aparecen en dos folletos: *“Plantes adventices observées dans la vallée de l’Orb à Bédarieux et à Hérépiau”*. *“Diagnoses de quelques nouveaux Centaurea et Teucrium híbridos découverts dans l’Hérault et l’Aveyron*. Con estas dos publicaciones recibe la consagración de BOTÁNICO.

EXPLORADOR DE LOS PIRINEOS.

El 4.9.1896. El *H. Sennen* es nombrado Director de La Salle de Prades (a 12 Km del famoso CANIGOU de 2785 m.) *Mossèn Cinto Vedaguer* estuvo allí para componer el famoso poema **“CANIGÓ”** publicado en 1886. Aquí tiene la



F. Sennen con los Dres. Carles Pau y Pius Font i Quer,

fortuna de estudiar las plantas de los Pirineos franceses... Prades, Valle de Conat, Valle del Eyne, Mont Coronat y evidentemente el Canigó.

Recibe numerosas cartas... De Coste: "*Confío que podrá explorar la región a saciedad y, sin duda, hará importantes descubrimientos, cuando florezcan las rosas pienso ir a verle... quisiera que Vd. estudiara el género ROSA, pues hay pocos estudiosos de este género*".

Con otros dos Hnos. redescubrió dos plantas que hacía mucho nadie encontraba, ya que se hallaban en lugares muy peligrosos del Monte Coronat (en una ocasión su valor y atrevimiento le costó una caída con la rotura de un brazo), dichas plantas son el *Astragalus alpinus* L y *Valerina salianca* All. En la escuela de Prades había una verdadera pasión por la recogida de plantas, es que el Hno. Sennen supo contagiar su entusiasmo por la botánica, no es este el menor de sus éxitos.

EN ESPAÑA.

El 7.7.1904 una ley prohíbe a los religiosos la enseñanza en Francia; más de 11.000 Hnos, para ser fieles a su vocación, abandonan Francia, muchos llegan a Cataluña, entre ellos el Hno. Sennen; antes va a despedirse de su madre (77 años); entrega el cuidado de su Herbario a su amigo Gautier de Narbonne (autor de "Flora de los Pirineos").

Llega a España el 5.9.1904. Su nueva casa está en Hostalets de Llers, donde adaptan el edificio para recibir a alumnos y profesores del "Pensionnat de Béziers", mientras construyen en Figueras un edificio para dicho pensionado.

El 18.11.1904 es nombrado "**Miembro honorario de la Société Botanique de France**", hasta entonces solamente 6 botánicos habían recibido este nombramiento.

El 24.10.1905 se traslada a Bujedo (Burgos) para perfeccionar su español; allí conecta con varios botánicos, entre ellos el Frère Elie y recoge numerosas plantas de Castilla... Regresa a Hostalets en 1906.



El H. Sennen herborizando con alumnos de Bonanova

PRIMERAS HERBORIZACIONES.

Después de organizar la escuela le queda algún tiempo para herborizar por los alrededores de Hostalets de Llers, Llers, Cabanas, S. Climent, Rosas y luego en el resto de Cataluña y norte del Reino de Valencia. Una de sus primeras preocupaciones fue ponerse en contacto con botánicos del país, absolutamente necesario para un botánico extranjero que quiere estudiar las plantas de esa tierra. Dada su amabilidad logra hacer verdaderos amigos, entre ellos, el Dr. Pau y el Dr. Font i Quer. Desde abril de 1907 inicia sus campañas anuales de herborización, meticulosamente organizadas

EXSICCATA PLANTAS DE ESPAÑA.

Exsiccata quiere decir "*Colección de plantas secas*". Los botánicos las publican para que los grandes herbarios y botánicos se enteren de sus descubrimientos y puedan juzgarlas.

Es en Bujedo y tras consultar en París a Malimbaud, al Dr. Pau de Segorbe y al Padre Navas y ayudado por el Hno. Elías publica "**Exsiccata Plantes d'Espagne. Fr. Sennen**". A lo largo de los años (hasta 1936) colaboraron en esta publicación botánicos famosos: Font i Quer del Inst. Botánico de Barcelona, Dr. Losa Catedrático de Botánica de la Universidad de Barcelona, Hno. Jerónimo del C.S I.C, Hno. Gonzalo, Dr. Antonio de Bolós, Dr. Juan Cadevall, Hno. Teodoro Malagarriga, fundador del Jardín Botánico de Porto Alegre de Brasil, el Hno. Elías (aportó gran cantidad de plantas de Castilla).

Se publicaron unos 10.309 números, que constituyen una fuente inagotable para todos los que quieran estudiar la **FLORA IBÉRICA**.

Continuará en el siguiente PAX

PEIXOS DEL RIU MUNI

Guinea Equatorial

G. Benigno Román

G. Màrius Álvarez

Nota de la redacció.

Agraïm al G. Màrius aquest article sobre com arribà al Museu de Ciències Naturals de La Salle Bonanova, la col·lecció de "PEIXOS DE GUINEA EQUATORIAL". El G. Màrius fou bon coneixedor de la qüestió per haver col·laborat amb el G. Benigno Román a Guinea i també a la Fundació La Salle de Margarita-Veneçuela. A Bonanova figuren alguns exemplars amb el nom de "GYMNALLABES Alvarezi".

La col·lecció de PEIXOS DEL RIU MUNI, que es conserva i exhibeix al MUSEU DE CIÈNCIES NATURALS del Col·legi La Salle Bonanova, és fruit de diversos anys de treball del Gmà. Benigno Román, llicenciat en Biologia per la Universitat de Barcelona.



El Gmà. Benigno va treballar durant 37 anys a l'Alt Volta, avui Burkina Faso. Els mesos de vacances escolars els passava a Guinea Equatorial, convivint amb els Germans espanyols, que portaven una obra educativa de la província autònoma d'Espanya.

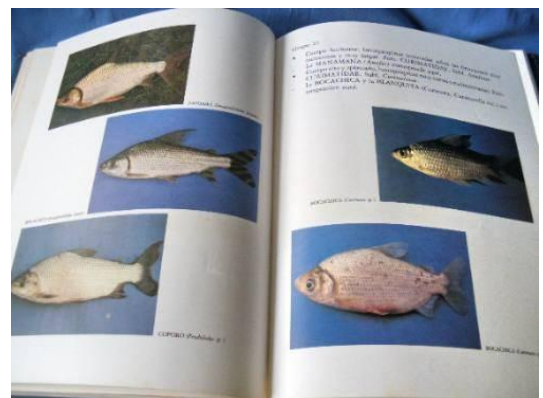
Allà va començar la col·lecció de peixos d'aigua dolça en els nombrosos ambients aquàtics de la regió, amb la finalitat de fer un estudi sistemàtic de la fauna ictiològica. Fou una tasca portada amb l'ajuda del G. Isidre Aloy i alguns d'altres companys. La iniciaren en la dècada dels 60 del segle XX.

L'any 1968, jo em vaig afegir al treball que, amb molta il·lusió i tenacitat, portava el nostre estimat formador de l'Aspirantat Cambrils, el Gmà. Benigno Román.

Aquest any del 1968, abans de retornar al seu treball de l'Alt Volta, el Gmà. Benigno em deixà encarregat de la ja nombrosa col·lecció fins que retornés a Guinea Equatorial l'estiu següent del 1969.

Com que el 1968 no s'havia assignat a la col·lecció un lloc suficientment adequat, vaig aconseguir la vènia de la comunitat per guardar-la en la meua habitació personal. S'hi van instal·lar prestatgeries per guardar les mostres degudament revisades, etiquetades i agrupades per famílies.

El 12 d'octubre de 1968 Espanya concedí la independència a Guinea Equatorial. La situació política s'anà complicant de dia en dia. Als mesos de gener i febrer de 1969, Espanya facilità el retorn a la península de tot el personal espanyol que ho desitgés. Els Germans, vista la situació, vam optar per retornar a Espanya fins a veure el rumb que prenia la situació.



Llavors la "col·lecció de peixos" començà una nova etapa. El compromís que vaig prendre amb el Gmà. Benigno, de cuidar i defensar la "col·lecció", passà per moments tràgics. Vaig pensar que era del tot necessari salvar el treball realitzat, doncs el valor científic sense el suport dels "exemplars mostra", esdevé nul. Deixar la "col·lecció" a Guinea Equatorial, era exposat a perdre-la. Intentar treure-la del país era, en aquelles circumstàncies, una tasca titànica. Però... ¿Qui diu por?...

Després d'haver-ne conversat vaig tenir l'aprovació dels Gns. Francisco López, Director; Juli Alert, Sots-director i Isidre Aloy. I vaig començar a empaquetar les mostres, esperant poder-les enviar a Espanya. Però degut a la meua ocupació docent i l'incòmode d'aquestes tasques, vaig optar per fer-ho de nit, quan els Germans ja estaven descansant. Més d'una molèstia vaig ocasionar amb alguns sorolls que no vaig poder evitar. Lògic... tot i volent extreure el respecte al descans dels Germans... i més d'una vegada algun flascó rodava per terra... o alguna llauna deixava escapar notes gens melodioses.



De dia en dia les llaunes de galetes on dipositava les mostres, s'anaven apilant, deixant els flascons buits. Mentre anava coneixent els guàrdies que custodiaven els edificis de La Salle i dels voltants de Correus, vaig aconseguir anar caminant fins a Correus per cerciorar-me de com tractaven les mercaderies a l'arribada i a la sortida dels avions. A Correus hi tenia un amic meu, sincer i servicial, que l'acompanyava i veia com esquinçaven els embalums amb matxets i els rebentaven i, fins i tot, n'hi havia que no els deixaven sortir, ni distribuir els arribats, etc, etc.

Poc a poc les coses van anar millorant. Amb l'amic vam esperar que hi haguessin vols que sortissin amb normalitat. I quan ell m'ho va dir, li vaig portar les 34 caixes que contenien la "col·lecció". Degudament realitzats els tràmits d'exportació vaig deixar la mercaderia sota la vigilància d'un amic, que es comprometé a donar-li sortida, si hi veia seguretat, en el pròxim avió de correu. Per circumstàncies no vaig poder veure la sortida, però al dia següent vaig preguntar a l'amic com havia anat tot plegat i m'assegurà que tot havia sortit amb normalitat. Li vaig gratificar la seva fidelitat en el bon servei fet.

I, a on va anar a parar la "col·lecció", després d'emprendre el vol? Jo tenia el meu pare que vivia a Barcelona, a qui amb sigles estratègiques, havia informat de la situació política i del treball realitzat. Els embalums anaven tots a nom seu i adreça. En arribar a Barcelona els havia de recollir a Correus amb la camioneta de la Llibreria Bruño, on hi treballava el G. Florencio, germà del G. Benigno. Una vegada recollits s'havien de situar als soterrani de la Llibreria, sense obrir-los i allunyats del material de paper, pel perill del formol que contenien. Allà esperarien les vacances d'estiu en que el G. Benigno els recolliria. Tot resultà com previst. Les 34 caixes tingueren bon viatge i arribaren en bon estat. El G. Florencio s'hi esmerçà moltíssim.

Per la Pasqua de 1969, tots els Germans que treballaven a Guinea Equatorial, havien retornat a Espanya. A l'estiu el G. Benigno va recollir la "col·lecció" i la diposità al Col·legi de Josepets, abans de retornar al seu treball a l'Alt Volta. Jo vaig quedar a Premià de Mar durant el curs 69-70, havent rebut l'encàrrec, abans de partir el G. Benigno, de recuperar l'esborrany del llibre "PECES DE RIO MUNI", que havia prestat a un amic, el Director del Acuario de Investigaciones Pesqueras de la Barceloneta, perquè el revisés, però aquest senyor no va tenir la delicadesa de tornar-lo.

Ara, doncs, tenim la "col·lecció", però sense el suport escrit. Durant repetides visites a l'esmentat Director, vaig voler recuperar l'obra. No fou possible, però el G. Benigno va poder completar el treball amb la impressió del llibre: "PECES DE RIO MUNI".

No acaba aquí la història de la "col·lecció". El Gmà. Benigno volia que la "col·lecció" quedés en un museu de La Salle. I va pensar que el lloc millor seria a Catalunya, al Museu de La Salle Bonanova. Em va confiar de fer-ne les diligències pertinents. En vaig parlar amb el G. Joaquim Morató, llavors Visitador del Districte i li va semblar bé la proposta. Sotmesa al parer de la comunitat i després d'haver-ne dialogat, s'arribà a l'acord que efectivament quedés en el Museu de Ciències Naturals de La Salle Bonanova.

Des d'aquest Museu es perpetua la memòria i agraïment al Gmà. Benigno, pel seu treball científic, que ens honora a tots els lasal·lians.

I ARA EL HARA

I ARA EL HARA¹...

G. Javi Núñez



Només ens faltava afegir un altre projecte i més treball... com si no tinguéssim bastant amb el dia a dia. Aquests de dalt no semblen tocar de peus a terra... Potser es pensen que han descobert alguna cosa nova... com si això del Hara arreglés alguna cosa...

Ara tot és Hara per aquí i Hara per allà, però no hi ha celebracions, ni eucaristies, ni creuen en res aquests nois i noies... I alguns educadors no acaben de creure en el nostre ideari...

Poden ser pensaments que sentim. No faré ara una apologia del Hara, però ofereixo la meua modesta aportació. Sincerament li veig molts avantatges a la proposta, però requereix també implicació, com en qualsevol altre projecte.

S'explica que, un dia, Gandhi es trobava assegut al costat d'un riu i algú li va preguntar per què no li agradava el cristianisme. El Mahatma va dir que no estava disgustat amb el cristianisme, sinó amb molts cristians.

Per explicar per què ho deia, va ficar la mà al riu, en va treure un còdol i va dir:

Molts cristians són com aquesta pedra: tota la vida s'han estat remullant en el riu de la Veritat, però si els obres per la meitat...

Gandhi va colpejar la pedra contra una altra de molt més grossa.

La pedra petita es va trencar per la meitat i ell va mostrar als qui l'escoltaven.

A l'interior estan secs com aquesta pedra – va explicar –; no els ha entrat res del riu que durant tota la vida els ha mullat l'exterior.

Jorge Bucay, Fer el cim i continuar pujant. Claus per a un camí espiritual, p. 270

D'

“Perquè sigui humana, a la nostra vida li falta una dimensió essencial: la interioritat. Estem obligats a viure de pressa, sense deturar-nos en res i en ningú, i la felicitat no té temps per a penetrar-nos cor endins. Passem ràpidament per tot arreu i en restem gairebé sempre a la superfície. Ens estem oblidant d'escoltar la vida amb una mica de fondària i profunditat.

El silenci ens podria guarir, però ja no som capaços de trobar-ne enmig de les nostres mil ocupacions. A cada vegada hi ha menys espai per a l'esperit en la nostra vida diària. D'altra banda, ¿qui s'ocuparà de coses tan poc estimades avui com la vida interior, la meditació o la cerca de Déu?” (José Antonio Pagola, El camí obert per Jesús. Marc, p. 26).

Nosaltres, educadors i germans, hem d'estar formats en interioritat i transcendència. I hem de practicar amb l'exemple. Ja ens ho deia el nostre fundador, en un llenguatge i context de la seva època.

Per la salvació no és suficient la instrucció teòrica en les veritats cristianes, donat que la fe sense obres és morta. [...] Així doncs, els infants tenen necessitat d'àngels visibles que, amb

¹ Hara és una paraula japonesa que significa ventre i és considerat com el centre de l'equilibri físic, psíquic i espiritual de la persona. Per Hara, s'entén «un estat de l'ésser» centrat i serè, un camí cap al centre de gravetat que uneix la raó i les entranyes. La via per aconseguir-ho és exercitar-se en aquesta recerca.

l'ensenyament i el bon exemple, els animin a assaborir i practicar aquestes màximes santes, de manera que produeixin una impressió profunda en la seva intel·ligència i en el seu cor (MTR 5, 2).

I és que, els nostres alumnes ens capten de seguida el llautó. I fóra bo que no ens passi que els ensenyem, els instruïm molt bé, però no els eduquem segons la nostra identitat i missió.

Un primer encert del Hara, al meu humil entendre, és haver començat per formar un petit nucli de professors i germans de cada Sector. I que aquests hagin estat el motor per a formar d'altres petits nuclis de cada Escola. A cada Escola, a més a més, s'han ofert enguany entre dues o tres sessions de formació per a tots els professors del Centre.

Per a mi, això és començar la casa pels fonaments i no per la teulada. Crec que va bé. Depèn de cada Escola, però, haver enviat a aquestes formacions persones motivades. Això farà que motivin els altres.

No serà bo per a l'Escola, si es vol potenciar aquest projecte, haver enviat a aquestes formacions persones a punt de jubilar-se, perquè no donarien continuïtat, o persones poc informades, perquè hi ha sorpreses, o persones que no acaben d'estar convençudes del projecte, simplement no el voldran liderar.

En canvi, en aquelles Escoles que hagin enviat persones d'una mitjana d'edat, integrades, reconegudes entre els companys, motivades i que impulsen el nostre ideari, serà més fàcil que el projecte Hara pugui començar bé.

També és important que no només haguem fet la formació germans o persones directament relacionades amb la Pastoral. D'aquesta manera facilita que els altres companys professors entenguin el projecte Hara com quelcom més obert, per a tothom.

Un altre aspecte positiu del projecte és que parteix de la pràctica. A partir de l'experiència d'Elena Andrés, seglar, educadora i animadora de pastoral. Ha desenvolupat cursos adreçats a catequistes, coordinadors de pastoral, professors. Ha col·laborat en revistes com *Misión Joven*, *RPJ*, *Catequistas*... I ha experimentat moltes de les activitats que es proposen a la Cova de Sant Ignasi (Manresa). Però, a més a més, s'ha fet tot un temps d'experiència contrastada a la diòcesi de Vitoria-Gazteiz, amb col·laboracions intercongregacionals entre corazonistes, menesians, lasal·lians i d'altres cristians dedicats a l'educació.

Tot plegat recorda al treball realitzat per Sant Joan Baptista De La Salle i altres germans principals quan van redactar successives versions de la *Guia de les Escoles*. Que partia de l'experiència i de la pràctica contrastada.

A més a més, el projecte Hara ofereix un seguit d'activitats ja preparades, amb unes directrius i uns materials. Serà sempre necessària una petita adaptació a cada context. Però, els educadors que l'hauran d'aplicar el present curs 2012-2013, no partiran de zero i se'ls facilita tots els materials. Un altre avantatge.

Cal tenir en compte que les activitats proposades són dinàmiques, jocs, expressions corporals, relaxacions, visualitzacions, treballs artístics, plàstics i musicals, respiracions, meditacions, expressions simbòliques, experiències amb la veu,... I, a més, estan orientades i adaptades a totes les edats, des dels 3 fins als 18 anys.

Jo ja he pogut tenir l'oportunitat de fer alguna d'aquestes activitats en la formació rebuda per la mateixa Elena Andrés i en altres ocasions a la meua Escola. He pogut oferir activitats als Grups Juvenils i a algunes classes. A nois i noies d'entre 8 a 25 anys on tots han respost bé. També amb els companys professors, en general, ha estat força reeixida l'experiència.

No. El projecte Hara no farà d'un any per l'altre alumnes creients d'alumnes increients. Ni farà que les nostres Escoles comencin a experimentar com una vitalitat espiritual espectacular, d'avui per demà. Ara bé, sí que ho podran anar fent, poc a poc. Si més no, serà una gran ajuda per a treballar la interioritat en les nostres aules. Juntament amb la Pastoral quotidiana que, per cert, no sempre està recolzada. Però això és un altre tema.

Amb tot, i tocant de peus a terra, com diu el nostre lema d'enguany: *De tu depèn, depenc de tu*, confio que el Hara sigui una realitat que vagi fent com la pluja fina que va calant fins a la medul·la. De cada educador, de cada responsable o equip de Hara i de cada Equip Directiu, dependrà que es faci bé el projecte Hara i que s'ofereixin espais d'interioritat i transcendència als nostres alumnes. Val la pena.

VEUS PER A UNA NOVA EVANGELITZACIÓ

G. Javi Núñez

SALA PERE CASALDÀLIGA
ACTIVITATS OCTUBRE

DIMECRES, 3 D'OCTUBRE - 18:30H

**Fundació Claret - Taller pràctic - Transmetre els
valors de l'Evangeli a través de la música**

A partir de les cançons del grup 70xset, CD's «Braç amb braç» i
«Cor amb cor», i la seva guia didàctica. A càrrec de Javi Núñez, del grup 70xset.

***claret**
LLIBRERIA



En el marc de la crida que ha fet el Papa a la Nova Evangelització, especialment a occident, s'ha organitzat un grup de músics, cantautors i intèrprets catòlics per a realitzar un CD amb cançons cristianes en català.

La idea s'inicià de la mà de la Carme Canadell, germana

salesiana, de la Comissió de Comunicació de les Salesianes (FMA). Va anar creixent fins a trobar-se amb la Fundació UNAVEU que té com a president a en Xavier Morlans, prevere, amb molts anys a l'esquena anunciant l'evangeli a través de la música.

Al respecte ens deia la Carme Canadell: *Els cristians catalans ens mereixem introduir cants nous a la pregària en la nostra llengua. El repertori de què disposem no s'ha ampliat des de fa temps. L'embranchida de la Nova Evangelització a Catalunya és una bona oportunitat per aportar aquest recurs a l'oració, sigui a la litúrgia eucarística i de les Hores o a d'altres espais de pregària per a grups cristians diversos. Tant de bo que tot plegat condueixi a un relleu de la cançó per animar la pregària en la nostra Església i en la nostra llengua.*

Així doncs, la Fundació UNAVEU i la Comissió de Comunicació de les Salesianes (FMA), han iniciat la producció d'un àlbum doble de cançons que siguin una mica la música i la paraula dels nous camins de la pastoral a totes les diòcesis catalanes. Té per títol: **VEUS PER A UNA NOVA EVANGELITZACIÓ**.

Van creure convenient de demanar a autors catòlics del nostre país d'escriure cançons inèdites, lletra i música. Algunes cançons seran per a sentir-les i d'altres per a ser cantades en grup.

Els temes escollits van ser:

1. Renovació de la humanitat.
2. Testimoni de vida.
3. Diàleg a partir de la buidor o nostàlgia de la cultura postmoderna.
4. Anunci de Jesucrist com a Salvador.
5. Oració amb la Bíblia.
6. Itinerari de re-iniciació cristiana.
7. Església en acció.

Diversos grups i persones d'Església, de diferents estils, autors coneguts de lletra i música de cançons per a la pregària, hi han col·laborat. La producció musical l'han confiat al segell *AxB music* (Àlex Blanco), expert en la realització de CD's de molts grups de cançó d'inspiració cristiana.

Alguns dels autors i intèrprets són: els germans maristes Toni Torrelles i Jaume Palau, ambdós han participat o participen a Kairoi; la Germana Glenda, verge consagrada de la diòcesi de Terrassa; els



preveres, Joan Àguila de la diòcesi de Tarragona, Francisco García de la diòcesi de San Feliu de Llobregat i Xavier Morlans de la diòcesi de Barcelona; el jesuïta Marc Vilarasau; la Carla Costa, mestra i membre de la Renovació carismàtica Bonanova; també l'Oriol Sabé, estudiant de Sant Esteve de Palautordera, Terrassa; així com la Neus Rodés, cantant, professora de música de La Salle Montcada i en Javi Núñez, germà de La Salle, del grup 70xset.

Van anar contactant amb cadascun, a nivell personal. Va ser el propi Germà Visitador, Josep Guiteras, qui em va informar que s'havien posat en contacte amb ell perquè els proporcionés les meves dades.

Vaig escollir el primer dels temes, *renovació de la humanitat*. I l'apartat de *denúncia del mal i injustícia... Invitació a una vida sostenible, austera, solidària,... reacció contra crisi econòmica, lluita en favor dels més necessitats, lluita per la pau, amor cristià...*

Veient la misèria del carrer, la realitat dels infants abandonats, dels nens explotats, dels infants en risc social i dels necessitats, vaig crear la música i la lletra de la cançó "Ulls desperts".

ULLS DESPERTS

Em fa por mirar-te
i no vull saber com ets...
No sé què fer?
Viure d'utopies
és més fàcil que actuar...
Parlar, ja en sé!
*Però et veig i tu em veus
i l'enuig m'empeny a caminar,
a guarir-nos les ferides,
a buscar una sortida,
a mirar-te de fit a fit als ulls.*
PERDONA'M GERMÀ
SÓC DÈBIL
EM DEIXO PORTAR
SENSE CRITERI
PERÒ T'HE TROBAT
HE DESPERTAT AMB TU.

G. Javi Núñez

Encorbat treballes
i no veus el teu futur...
Demà ho faré!
Els meus ulls badallen
i són lents per a l'acció...
Mirar, ja en sé!
*Però et veig i tu em veus
i l'enuig m'empeny a caminar,
a guarir-nos les ferides,
a buscar una sortida,
a mirar-te de fit a fit als ulls.*
PERDONA'M GERMÀ
SÓC DÈBIL
EM DEIXO PORTAR
SENSE CRITERI
PERÒ T'HE TROBAT
HE DESPERTAT AMB TU,
PERQUÈ AL TEU COSTAT
HE DESCOBERT... DÉU.

Durant l'estiu l'Àlex Blanco va arranjar i interpretar la base musical que jo li havia passat. El passat dia 31 d'agost em vaig atansar a l'estudi de gravació que té a Montornès del Vallès per gravar la veu sobre aquella base instrumental.

També ens van demanar de gravar, a tots els intèrprets, una part de l'estrofa i la tornada de l'himne a la Sagrada Família. Aquest himne, "*La fe ben enlaire*", el va crear en Xavier Morlans amb motiu de la consagració de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona. Cantada per tots els participants serà la cançó més participada i col·lectiva del CD.

El proper 9 de novembre, divendres, es farà la presentació d'aquest nou CD **VEUS PER A UNA NOVA EVANGELITZACIÓ**. Serà a Santa Maria del Pi, a les 18h. Es farà un petit concert tot cantant les cançons en directe, amb la base instrumental gravada.

Presentació del CD: **Veus per a una nova Evangelització**

9 de novembre, a les 18h

Santa Maria del Pi

Carrer del Cardenal Casañas, 16 – 08002 Barcelona

Desitgem que us agradi, almenys vol ser un material útil i actual per a transmetre l'Evangeli de Jesús.

LA NOSTRA BIBLIOTECA

CAMBRILS

G. Ramon Farrés



El primer espai dedicat a la biblioteca: Galeria "Mas Oliveró"

Quins motius podia expressar al Germà Jaume Pujol al proposar-me una informació de la Biblioteca.... per negar-me a intervenir en el nou PAX... després d'una llarga i il·lusionada dedicació... a aquest servei districtal?

Fent història : Motivacions del seu inici

Segueixo pensant en el motiu que ens mogueren a presentar, un petit grup de Germans, al Consell de Districte la justificació de la seva necessitat, ja fa uns 20 anys!!!:

- Una Institució, com La Salle, dedicada totalment

a la promoció de la cultura no podia deixar de tenir una biblioteca que testimoniés àmplia i públicament l'amor permanent als instruments que són font del saber com ho són els llibres.

- Disposàvem d'espais suficients (ja no precisos per atendre els grups en formació), per fer-ho sense grans despeses.

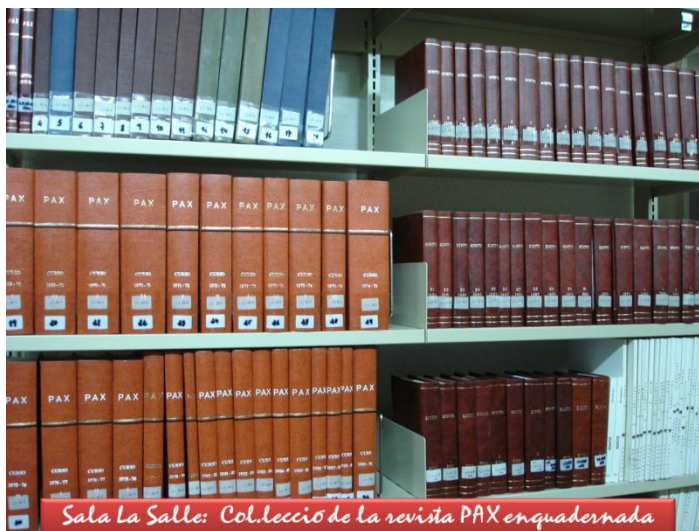
- Estàvem vivint un temps de gran producció editorial que obligava, sovint a les Comunitats a fer neteja de les biblioteques i guardar-los en altres llocs o vendre'ls o llançar a les deixalles... Calia un lloc per guardar-los dignament, classificats, disponibles...

- Semblava necessari, històricament tenir més cura de tota la producció interna de l'Institut: Biografies del Sant Fundador i Germans, circulars, investigacions, revistes, treballs dels Germans... fins els mateixos llibres de Ligel o de Bruño...

- Es va determinar primerament recollir tot el que *sobrava* a les Comunitats, ja que semblava més que suficient per a respondre a les primeres motivacions... Mai s'ha volgut "desvestir cap Sant per ornamentar-ne un altre"....

Ara: Constatacions... millores, idees...

La majoria de les Comunitats van acceptar aquest fet d'ajudar generosament a crear la Biblioteca. Algunes encara segueixen amb fidelitat enviant sovint material per si serveix per enriquir la nostra biblioteca La Salle. Moltes gràcies. No cal seleccionar res ja ho fem a Cambrils. En una altra ocasió ja parlarem de les revistes... que necessitem completar. També cal deixar constància de les aportacions de les Comunitats. És quasi l'única font d'entrades de material a la nostra biblioteca. Existeix una consciència de que val la pena



portar a Cambrils llibres, revistes, discos... que poden formar part d'aquest testimoni d'apreciació d'aquests elements culturals.

He assenyalat marcadament, alguna vegada, que la nostra Biblioteca en la seva majoria és un gran recull de tot el que els Germans han llegit, han estudiat, han compartit... en la nostra història i fins uns valuosos testimonis del pocs llibres francesos que no foren destruïts en la Guerra Civil.

La primera obra per iniciar la Biblioteca va ser ocupar la galeria del Mas Oliveró i el seu primer pis. La va portar a terme el Gmà. Joaquim Morató, Visitador. Amb el temps l'hem anat ampliant amb l'antiga i venerable "roperia" i amb l'antiga sala de comunitat de la Sagrada Família, en temps dels GG. Visitadors Frederic Gay i Josep Martí i la direcció del G. Modest Senmartí.

I ara què? Ens falta espai... Però anem seguint la catalogació de llibres sense parar i els guardem... esperant superar aquest temps de la brutal crisi econòmica que patim.

Programa informàtic:

La biblioteca disposa d'un programa anglès: GLAS, no degudament actualitzat, però que fa un bon servei per a respondre a les necessitats que tenim. En el seu temps, sabem que era emprat en moltes Universitats i grans centres culturals amb biblioteques importants... Permet consultar per títol, per autors, per col·leccions, per registre de classificació... I un tesaurus, que no sempre s'ha treballat com es mereixia.... Reconeixem que s'hauria de completar fent possible que es pogués consultar directament per informàtica....

Sistema de classificació:

Es ben conegut el sistema de la Classificació Decimal Universal. Solament per l'apartat referent a Institut, Districte, Germans, es va crear, amb les degudes consultes, una classificació pròpia que permet trobar en un mateix lloc tot el referent a la nostra família religiosa... i el treball pedagògic, catequístic i cultural dels Germans, informacions dels centres.



Una mostra dels llibres antics anteriors al 1900

Usuaris... i lloc.

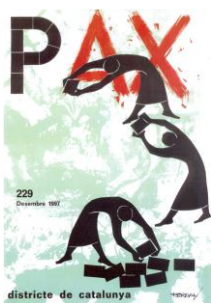
Amb sinceritat i realisme: Usuaris pocs, però valuosos. Llibres que demanen lectors o estudiants o investigadors. Els que aprofiten la bona acollida de la Casa Sant Josep i el bon clima cambrilenc per a consultar... Es pot dir que segurament això té que veure amb el lloc... Certament que resulta un lloc visitable de la Casa Sant Josep i entre curiós i admirable. Anem fent... i si algun dia sembla millor en un altre lloc ja es decidirà. No es cap motiu per no deixar de enriquir-la.

I per acabar... "benefactors" de la nostra Biblioteca?

Es delicat oblidar a persones... No diré noms de Germans o comunitats, encara que algunes mereixerien un "excel·lent" per la seva continuada atenció a la biblioteca. Cada vegada que han de visitar Cambrils ens porten unes caixes... Moltes Gràcies!!!

Noms de persones que han manifestat interès per la Biblioteca : Mn Jaume Sirisi, Mn. Ramon Vilaró, Mn. Josep Segalés, Dr. Atienza, Sr. Antic Alumne de Barceloneta, Sr. Josep Enric Monfort, Mn. Pere Fradera, Mn. Antoni Morer.... I voldria assenyalar també el CERCLE

Amb al desig de poder seguir comunicant-nos sobre aquest servei.



COSES PER A LA BIBLIOTECA

Des de fa uns quants mesos, i sota la guia del G. Ramon Farrés, jo, G. Josep M^a Sans, estic treballant en diferents temes que poden servir per millorar la Biblioteca del Sector, aprofitant coses fetes, però que no estan classificades.

Així s'han fet unes fitxes relacionades amb un conjunt de discos de música que hi ha a la casa i que no estaven classificats. També he fet un índex que inclou tots els números de la revista PAX. Aprofitant els escrits dels Germans Godoy i Salor els he fitxat i podran servir per consultar-los quan estigui tota la feina acabada.

Si algú té escrits dels GG. Godoy i Salor o discos me'ls pot fer arribar, si no té inconvenient, i serviran per completar les col·leccions.

G. Josep M^a Sans



OBERTS A L'ESPERANÇA

TOTS GERMANS – TODOS HERMANOS - TOUS FRÈRES – ALL BROTHERS

Més 40 religiosos laïcals, es van reunir a la Casa Generalícia de Roma dels Germans de les Escoles Cristianes, durant tot el recent mes de setembre passat. Volgueren discernir, amb humilitat, però amb decidides conviccions, sobre la nostra identitat i missió futures.

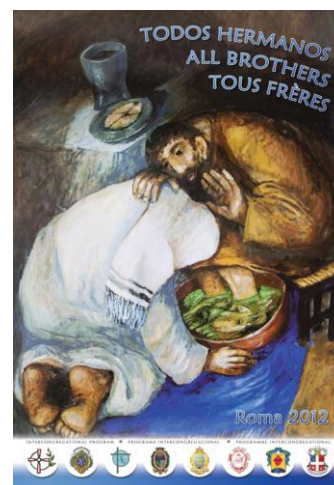


Roma 2012

Pertanyien a 8 instituts religiosos laïcals: *Edmund Rice Christian Brothers, Germans de les Escoles Cristianes, Germans de la Instrucció Cristiana, Germans Maristes, Germans de la Sagrada Família, Germans del Sagrat Cor, Germans de Sant Gabriel i Germans de Nostra Senyora de la Misericòrdia.* "Estem convençuts –deien- de que la forma de vida consagrada laïcal, és la més antiga de la vida religiosa i té capacitat d'aportar una important contribució per a la recreació de la vida consagrada futura.

També es van establir al cor de Roma per constituir durant un mes una comunitat conformada per membres dels cinc continents, de diferents edats i perspectives teològiques; en el teixit ordinari de la convivència es sentiren "*tots germans units*" (Salm 133) i des d'aquesta actitud radica la millor contribució al món fraccionat i mancat de fraternitat. La missió específica dels religiosos laïcals ha estat l'educació evangelitzadora i es preguntaren ¿quina és la millor forma d'esmerçar els nostres recursos i experiència prop de les necessitats de la joventut? .

El caràcter experimental i pràctic d'aquesta trobada s'aprecià en que cada participant se sentia compromès per enriquir la vida d'oració, la reflexió i la convivència. Espais per escoltar en petits grups lingüístics o en reunions plenàries, amb traducció simultània, foren especialment privilegiats. Els oradors invitats, homes i dones, religiosos i laics, constituïren un estímul per anar descobrint dins de cadascú l'emergència del religiós laïcal per a les properes dècades. Invitem als nostres amics a pregar perquè aquesta experiència, procuri un genuí apropament al nostre germà Jesús que ens va ensenyar: "*No us feu dir mestres, perquè de mestres només en teniu un i tots vosaltres sou germans*" (Mat 23,8).



Tret d'Eclesia Informativa 14 setembre 2012

CREIENTS I AGNÒSTICS AMB MARTINI

Oriol Domingo / La Vanguardia 31/08/2012

Cristians, creients de diverses confessions, i agnòstics, tots oberts i dialogants, ploren per la mort del cardenal Carlo Maria Martini, home bo i bon cristià. Uns pregunten. Altres hi pensen. La seva vida ha estat coherent amb la seva fe, la seva actuació amb el seu pensament.

Segueixen algunes idees significatives del gran i humil cardenal jesuïta:

1. "La fe és un do de Déu. Hem de demanar-la amb tota humilitat. L'oració existeix en nosaltres en un estrat més profund encara que la mateixa fe. Fins i tot qui afirma que no té fe pot pregar amb intensitat per obtenir-la".
2. "La concepció que el Déu de Jesucrist m'ofereix sobre l'existència, la mort, el sentit de la vida humana i l'eternitat em satisfà i m'enforteix, tot i que segueixo debatent-me amb certes dificultats per creure".
3. "Arriba un moment en què sentim que el text de la Bíblia parla de nosaltres i ens parla o, millor encara, parla de mi i em parla".
4. "Amb la frase requiescant in pace s'expressa el desig d'entrar plenament en el Shalom que, segons la Bíblia, és la síntesi de tots els dons de Déu".
5. "També un agnòstic pot demanar dient: Oh Déu, si existeixes, fes que et conegui. Al llarg de la història hi ha hagut grans homes com Charles de Foucauld que han fet aquesta pregària".
6. "El dubte és company de la fe. Però la fe consisteix precisament en abandonar-se confiadament a les mans de Déu, superant qualsevol temptació que pretengui induir-nos a no creure. La qual cosa no és cap autoengany, sinó una decisió raonable".



7. "L'ésser humà tendeix a la idolatria, i es poden configurar maneres de culte que, de fet, són autèntiques supersticions. Cal desconfiar de tots aquells gestos amb els que l'home pugui pretendre posseir a Déu".

8. "Els anomenats homes d'Església hauríem de deixar-nos qüestionar més per les circumstàncies i la vida concreta dels creients".

9. "Jesús va dir que qualsevol ajuda donada al germà, per petita que fos, se li donava a ell. Un dels primers testimonis de l'Evangeli, el bisbe i màrtir sant Ignasi

d'Antioquia, afirmava: és millor ser cristià sense dir-ho, que dir-ho sense ser-ho".

10. "Déu ens acull en la seva eternitat, i allà podrem tornar a veure a tots els nostres éssers estimats. Fins i tot ara, gràcies a l'oració, estem units a ells".

XÀLDIGUES



NOTA. XÀLDIGA és un mot emprat per Mn. Josep Maria Ballarín en el llibre “El Bon Déu dels bolets” i també per Mn. Jesús Huguet (e.p.d.) en el seu llibre XÀLDIGUES que, en poc temps, se n’han fet diverses edicions.

Segons el Diccionari, XÀLDIGUES vol dir espurnes, guspíres, espíres, centelles...

En cada número de PAX sou invitats a escriure, en poques paraules, les vostres XÀLDIGUES, sigui en català o en castellà.

G. Jaume Pujol

- **“NO PORTEU SARRÓ”,** diu Mc 6,7-13. És una manera de testimoniar des d’una vida de pobresa, i això ja és missió. Ara bé, el G. de La Salle, per vocació, ha de portar sarró i no crec que estigui en contradicció amb l’Evangeli. Es tracta de què hi portem en el sarró. La nostra missió carrega amb un sarró que cal vetllar en bé de la missió, dels nostres col·laboradors i beneficiaris; és evident. Marta és la figura del sarró i Maria és el símbol dels sense sarró. Totes dues són necessàries i han de ser integrades en les nostres vides personals i institucionals. Només des d’aquesta perspectiva estem sempre en missió.
- **NI ESPIRITUALITAT SENSE MISSIÓ, NI MISSIÓ SENSE ESPIRITUALITAT.** Clar, ni cor sense pulmons, ni pulmons sense cor. Ambdós són imprescindibles i han d’actuar conjuntament. La sola espiritualitat és espiritualisme i la missió sense espiritualitat esdevé només professió o bé pur altruisme.
- **AMB EL TEMPS PALIDEIXEN ELS COLORS.** Cal encertar la perspectiva de futur, doncs “Tinc contra tu que no tens l’amor que abans tenies” (Ap. 2,4). Ni «hipotensos vitals» (camí de mínims), ni «hipertensos vitals» (d’acció desbordada privant de confidencialitat i de contemplació), com ens ha recordat el G. Visitador en el Comunicat n. 24 del mes de juliol 2012.
- **LA FE ¿ÉS NOMÉS CREENÇA?** Amb el temps tenim el perill de viure la fe com creença i al marge del foc de l’Esperit de Déu, diu A. Heschel. ¿Com «reincendiar» la nostra vida vocacional per evitar que es converteixi en un tebi costum i en una avorrida repetició de salms, de sabers i de dites?
- **EDUCAR** no és simplement ensenyar, ni clonar. És una altra cosa: és créixer en relacions i afrontar junts els reptes de la vida col·lectiva. (José Luis Corzo, *Educar es otra cosa*, 2007). Tots seguim educant-nos al llarg de la vida

- **DE PROFETISME**, avui se'n parla a la vida religiosa com mai. El G. Superior General ens en ha parlat. Però, ¿què vol dir profetisme? Mirant la vida de Jesús, el profeta, crec que significa "*buscador de camins*", sobretot en aquests temps acceleradament evolutius. Les moltes reunions, comissions, capítols, AMEL, i llarg etc. Ens fan veure que constantment "*anem buscant camins de present i de futur*". Però el profetisme de Jesucrist estava molt vinculat a la Voluntat del seu Pare. Doncs, en el profetisme de Jesús tenim la nostra referència.

- **¿PARTENAIRES?** Heus ací un mot discutit en la traducció. La nova Regla no sé com ho traduirà al final. Però veig que fins ara ho tradueix per «*companys*» i per «*col·legues*». Jo he manifestat el meu dissentiment per aquesta traducció. Hi ha qui diu que «*col·laborador*» expressa subordinació d'uns respecte els altres; jo crec que *col·laborador* «*colaborare*», vol dir treballar conjuntament amb uns mateixos objectius, amb perspectiva de present i de futur. *Company* «*cum panis*» expressa compartir el pa i *col·lega* "*colegare o coligare*» expressa relació. A mi em sembla que *col·laborador* expressa una acció dinàmica i creativa i les altres dues expressions les veig més estàtiques i més de present. Per tant, crec que la traducció hauria de ser de «*col·laborador*». Hi poden haver altres opinions. Veurem què en resultarà.

- **PALPITACIONS DELS TEMPS** és una expressió d'Ortega i Gasset que expressa el que avui en diem els «*signes dels temps*». Crec que és una bona i encertada expressió. S'ausculta una persona malalta, doncs també hem d'estar avui molt atents a les «*palpitacions dels temps*». Crec que es fa des del punt de vista social, polític, etc... A nosaltres ens correspon fer-ho des de l'«*esperit de fe*» que dóna sentit i vida a la nostra vocació, comunitat i missió. I així «*oxigenats per l'Esperit de Déu*».

- **¿COMPLAURE LA MAJORIA?** En la nostra missió potser tenim el perill d'adreçar-nos i de voler complaure sobretot a la majoria i descurar, potser, les minories generoses i que són capaces de més. Crec que aquestes minories, que són capaces de més i que volen més, també han de ser objecte de la nostra preocupació missionera. I, per altra banda, també és bo saber proposar objectius més en la línia evangèlica, encara que sabem que una majoria no hi sintonitza. El respecte a uns i altres no ha de descurar les minories de més esperit cristià i lasal·lià. Aquí hi hauria la pastoral vocacional que ens recomana el recent Capítol de Districte.

- **A FAVOR DEL DIÀLEG** hi estem tots, però en la pràctica no sempre ho sabem fer... És una virtut que demana ser-ne capaços, tant de fer-lo com d'escoltar-lo. Parteix d'un conèixer, d'un estimar i d'un actuar en coherència. Per altra banda, cal simpatia, perquè hi hagi comprensió.

- **TEMPS PRECARIS**, ho són, sobretot, els temps actuals. Ens cal «*discerniment*» en el nostre actuar; i vetllar perquè no ens passi com a la papallona que cercant la llum s'autoimmola sense voler-ho. Les pregàries i reunions comunitàries i tot el projecte de vida comunitària són el millor discerniment de vida i de missió.

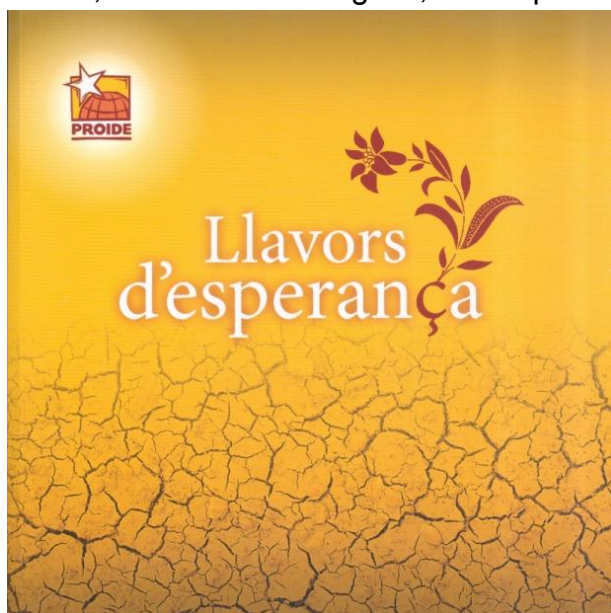
LECTURES ÚTILS

M'han demanat una proposta de llibres. Aquesta vegada no he buscat títols de primera actualitat. He triat tres obres que he llegit en els últims mesos i en faig una presentació, que és també recomanació.

G. Antoni Perera

Fundació PROIDE: *Llavors d'esperança*, Barcelona 2012.

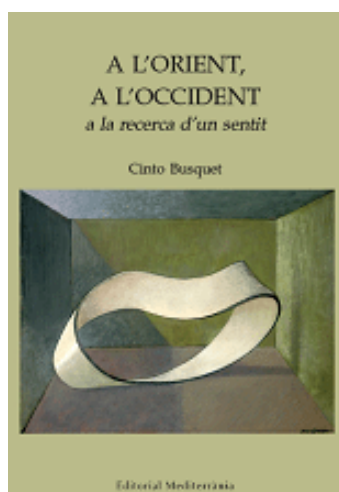
L'obra, en un format original, té cinquanta pàgines i es fa llegir amb interès. Ens l'han ofert a totes les comunitats i escoles. Seria llàstima que es quedés oblidada en algun calaix o prestatge.



Conté sis històries situades a Guatemala, Madagascar i Togo, dues en cada país. Els protagonistes són infants (dues noies i quatre nois) provinents de famílies nombroses de medi social popular. Gràcies a la seva constància i a l'ajuda d'obres assistides per PROIDE, aconsegueixen avançar en els estudis i orientar-se vers un futur digne i solidari en l'àmbit de l'educació, la vida religiosa o en professions manuals útils al seu entorn.

Com es diu en la presentació, "la vida, en molt petites dosis, de vegades ens dóna motius per creure en un futur més just i menys superficial".

En l'origen i preparació dels relats hi han intervingut els Germans Joan Sala i Josep Mestres, a més de David Ortiz i altres col·laboradors de PROIDE,.



Cinto Busquet: *A l'ORIENT, A L'OCCIDENT a la recerca d'un sentit*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat 2011.

L'autor és un mossèn que ha treballat bastants anys al Japó i en altres països d'orient i occident. Aquest llibre va ser escrit a Itàlia. Actualment l'autor viu a la Seu d'Urgell, com a secretari personal de l'arquebisbe Joan Enric Vives. Va estudiar a La Salle Girona, on es va orientar vers el moviment dels Focolars.

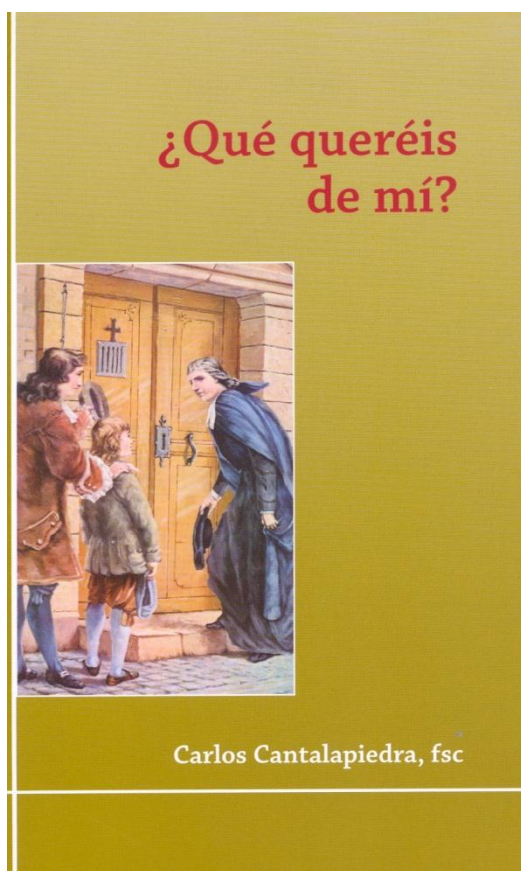
L'obra recull 37 textos relativament breus, amb títols suggerents: *El cel trist de Nagasaki*, *La grandesa del servei*, *El món en un gra*

d'arròs, *En l'Amor la Veritat, Signes de l'acció universal de Déu, Crec perquè creiem, El rostre de Déu...*

Són pàgines testimonials. Van encapçalades per un text bíblic ben expressiu: “El que he après sense engany, ho comunico sense recança” (Sav 7,13). L'autor ens diu que, amb el seu escrit, “vol convidar a una reflexió vivencial sobre la nostra experiència a la llum de la fe i de l'experiència cristianes, tenint en compte el context multicultural i interreligiós actual”.



Carlos Cantalapiedra: *¿Qué queréis de mí?*, Ediciones La Salle, Madrid 2011.



El llibre –que ha arribat a les nostres comunitats– és una aproximació a la vida, obra i espiritualitat de La Salle, a través dels records de tres Germans que van ser seguidors primerencs del Fundador: Gabriel Drolin, Jean Partois i Jean Jacquot. Els tres pertanyien al grup dels dotze que van emetre vots perpetus l'any 1694. L'autor se'ls imagina reunits l'any 1730 per evocar la trajectòria fidel de Joan Baptista de La Salle i les experiències viscudes al seu costat. Descabdellen records que van compartint i analitzant. És un artífici que fa atractiva la lectura, ja que s'aparta del tipus de relat més corrent en les biografies de La Salle, fet des d'un sol punt de vista.

El llibre es concentra en l'obra de La Salle a partir del seu compromís amb els mestres que van esdevenint Germans. Les dates límits serien 1681, als inicis, i 1725, al final, quan l'Institut ha obtingut les Lletres Patents de l'Estat francès i la Butlla de Roma. El Fundador no apareix com a heroi aïllat sinó en relació estreta amb un gran nombre de seguidors, amb noms concrets, alguns inconstants i

efímers i altres perseverants fins a la fi.

L'autor, com a clau principal d'interpretació, elegeix la de l'esperit de fe, és a dir la lectura creient que fa el Fundador de les circumstàncies que l'envolten, amb una actitud de fidelitat a Déu. Així ens ho transmet el títol: *¿Qué queréis de mí?*.

Un capítol final comenta *asuntos sencillos* que formen part de la nostra tradició: el nom de La Salle, els escuts i segells de l'Institut, el record de la presència de Déu, la sisena desena...

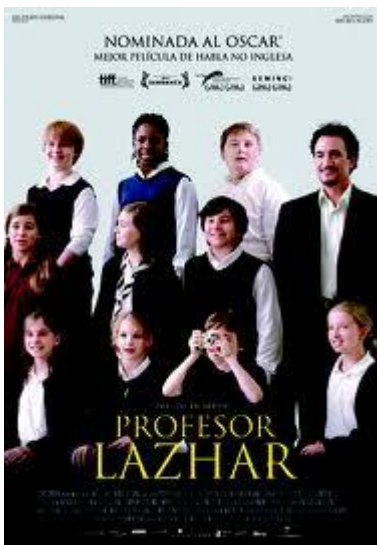
La conclusió pren la forma d'una interpel·lació als lectors perquè en el nostre context acollim amb creativitat el testimoni de La Salle i dels seus primers deixebles. Se'ns diu que “aquella actitud hauria d'esdevenir una icona per a la nostra esperança en el futur i la nostra revitalització” (p. 253).

CINE

PROFESOR LAZHAR

Direcció: Philippe Falardeau
Fotografia: Ronald Plante
Música: Martin Léon
Intèrprets: Mohamed Fellag, Sophie Nélisse,
Émilien Néron, Danielle Proulx,
Brigitte Poupart, Louis Champagne.
Estrena: Barcelona, maig 2012.
Durada: 94 minuts.

G. Lluís Diumenge



El cinema pot contribuir al coneixement de processos i situacions vitals de difícil comprensió. Introdueix les persones en experiències que l'Occident sembla que no pot oferir. Ens trobem amb milions de joves crescuts en les societats del benestar molts dels quals ignoren el significat de paraules com gana, dolor, sofriment.

Ph. FALARDEAU recrea admirablement el món infantil i la polièdrica perspectiva adulta. Ens regala una autèntica lliçó de vida a partir de dues tragèdies que convergeixen i cicatritzen alhora. Immigració i educació són els pilars sobre els que es recolza el seu instructiu treball sobre el microcosmos de l'aula.

La professora *Martine* s'ha suïcidat. *Simon* i *Alice* (11-12 anys) ho descobreixen. Queden consternats. Formulen hipòtesis: un acte de violència, un misteri incomprensible.

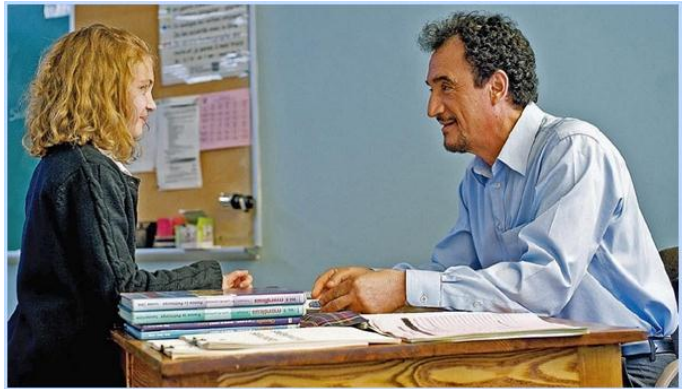
El senyor *Lazhar*, un argelí arribat a Montréal sense papers, aconsegueix que el contractin com a substitut. Deixa de banda la seva pròpia tragèdia davant d'un auditori de vint nens i nenes que miren i pregunten. El dictat d'un text de *Balzac* els desconcerta.

El professor creu en el poder alliberador de la paraula. Es planteja què ensenyar i com. Estima els nens. La seva grandesa rau en presentar la crua realitat i reflexionar. Vol que verbalitzin allò que va passar i plantin cara a la mort. Dissenteix del punt de vista del claustre que desitjaria amagar el dolor i el sofriment. La seva actitud xoca amb la nena que creu que parlar del suïcidi es feina de la psicòloga i amb els pares que prefereixen que "es limiti a ensenyar, no a educar a la nostra filla".



Porta amb elegància la seva solitud així com la memòria del fanatisme islàmic que va acabar amb la vida de la seva muller i de les seves filles. Resulta un prodigi de sensibilitat la seqüència del sopar a casa de *Claire*. La vida és una educació continuada que el condueix a sobreposar-se a tota mena de dificultats. Els seus alumnes progressen. Els hi demanarà que redactin una faula sobre la injustícia. Tots, i ell mateix, la llegiran en públic. Serà la seva darrera lliçó. L'han acomiadat.

En un temps en què les crisàlides (els alumnes) tenen difícil convertir-se en papallones per poder volar amb llibertat, fan falta arbres capaços de resistir tota mena d'incendis. *Lazhar* ha estat l'arbre, un testimoni privilegiat, que s'ha mantingut dempeus amb el cor cremat. Meravellós comiat de qui fa honor al seu nom: *Bashir*, portador de bones notícies. L'esperança ha esdevingut el nord de la seva existència.



El Director s'ha fixat en un model caduc que cíclicament vol esdevenir alternativa a la pedagogia moderna. Cap taula de classe té ordinadors; no es veu cap mòbil; tolerància zero respecte al contacte físic amb els nens.

Una pel·lícula, lluminosa i tendra, que es clou amb la forta abraçada d'*Alice* al seu estimat professor.

Fora bo d'escriure una antologia dels bons mestres que ens oferís el retrat del professor inoblidable que gairebé tots hem conegut.



Anècdotes lasal.lianes

G. Ricard Serra

Introducció:

En els meus 25 volums impresos de *“Comarques i Subcomarques de Catalunya”* (sense comptar els altres 3 de *“Refranys Geogràfics”*), hi ha moltes anècdotes, algunes ben divertides. Però exceptuant aquelles de les quals en sóc el protagonista principal i que, per tant, en certa manera, podrien considerar-se *“anècdotes lasal.lianes”*, pot afirmar-se que, en general, en aquells volums geogràfics, culturals i folklòrics, **no hi ha anècdotes lasal.lianes**, perquè pel tema no era propi o oportú posar-n’hi.

I tanmateix, **la privilegiada memòria i cert sentit de l’humor, amb els quals Déu m’ha dotat**, m’han permès recordar **moltes anècdotes lasal.lianes**. La majoria són “pàgines viscudes” personalment. D’algunes me n’he assabentat. Les he anat explicant a Germans, als quals he fet riure molt. I alguns m’han dit: **“Això ho hauries d’escriure perquè no es perdi”**.

Em proposo, doncs, anar-ne explicant en els successius números de la represa revista «PAX», sense descartar que algun dia puguin formar un llibret o un llibre, cosa que més d’un Germà creu que valdria la pena.

Anècdota nº 1:

Era el curs 59-60. Jo m’estrenava de vida comunitària i docent a la Salle Figueres. El Director era el Germà Feliciano (Pelai Nonell), però, a causa del segon despreniment de retina,



aquell curs va haver de passar moltes setmanes a Barcelona. El substituïa com a Director en funcions el Germà Pro-director, que era el Germà Sixto Vicente. En una d’aquestes suplències, un matí la llavors nombrosa comunitat religiosa de Figueres, estàvem fent la meditació o oració mental. Jo estava endormiscat (i, pel que es veurà, no devia ser l’únic). El Germà Vicente, veient que molts Germans pesàvem figues, zelós com era i esperonat pel “plus” de responsabilitat que li conferia el ser Director en funcions,

va prendre una decisió que molt pocs, potser només ell, s’haurien atrevit a prendre (Però Vicente era mucho Vicente):

De sobte, amb la seva potent i timbrada veu, va llençar un gran crit: **“Hermanos, ¡qué vergüenza, estamos todos dormidos ante el Señor!”**

Ell no en devia estar d'adormit, si ho va veure. Però per humilitat s'hi va incloure també. Jo tenia de company de capella, al meu costat, el Germà José Caveró, el qual va exclamar en veu baixa: **“¡Caramba, qué modo tan brusco de despertarnos! ¡Podía hacerlo más suave!”**

Anècdota nº 2:

Aquesta anècdota sobre el Germà Leoncio a Manresa me la va explicar la meua mare Pilar Feu a.c.s. El Germà Leoncio Joaquín (**Joaquim Pallerola Feu**) havia nascut a la Seu d'Urgell el 1892. Curiosament, poc freqüent com és el cognom Feu, es deia Feu de segon cognom, com el primer



cognom de la meua mare. Però ella no ho va saber mai, perquè jo no li vaig poder dir, en assabentar-me'n després de la seva mort. El 1914, quan la meua mare tenia 4 anys, el Germà Leoncio va anar a parar a la caserna de Manresa per complir amb el servei militar. Petita com era, suposo que la meua mare no el devia conèixer. Però va ocórrer llavors l'anècdota que va saber més tard i que explicaré més endavant.

Després del servei militar, el Germà Pallerola va ser destinat a Oliana on, a més de professor, es va estrenar com a zelós reclutador. Va arribar a ser Director d'Oliana. I ho va deixar després per dedicar-se més plenament a la tasca de reclutador de vocacions lasal·lianes. Entre d'altres, va portar el Germà Josep M^a Segú

L'1 de setembre del 1936 va morir màrtir a Cambrils. La seva causa figura entre les de la diòcesi de Tarragona i serà beatificat el curs 2012-2013.

L'anècdota és la següent: Quan la meua mare i les seves amigues van arribar a l'edat dels primers enamoraments, les mares més joves de les amigues (la meua àvia materna no, perquè abans de la meua mare ja havia tingut uns quants altres fills) les aconsellaven dient: **“En els vostres enamoraments no us fixeu només en el físic dels nois, pareu esment, sobretot, en les qualitats del seu esperit”**. Quan nosaltres érem joves, **ens vam enamorar d'un “Hermano” guapíssim anomenat Leoncio**. Feia el servei militar a la caserna de Manresa, però podia anar moltes hores a la Comunitat d'Hermanos” de Manresa, on podia vestir la sotana.

Quan el vèiem, tant si anava de soldat, com si portava sotana, sobretot a les processons (a Manresa se'n feien moltes) amb altres Germans i alumnes de la Salle, **quina patxoca que feia, alt, ben plantat i guapo com era!”**



Comentàvem entre nosaltres: **“quina llàstima que sigui un religiós i no el puguem festejar!”**

També el Germà Josep M^a Segú comentava que, la primera vegada que va veure el Germà Leoncio, quan el va anar a buscar al seu poble per portar-lo al petit noviciat, a més d'admirar les seves qualitats i el seu amor a la vocació lasal·liana, **va quedar sorprès del seu físic i del ben plantat que era**.

UN RECORD D'OLIANA 1966

HERMANOS DE LAS ESCUELAS CRISTIANAS

COLEGIO LA SALLE

OLIANA (Lérida)

Teléfono 40

2 de octubre 1966

Rdo. Hno. Director:

Dos motivos nos mueven a escribirle: el primero para desearle una feliz onomástica en compañía de tan buenos Hermanos y de toda la gran familia bonanovense que en este día se esforzarán en renovar sus votos de felicidad y adhesión. Nosotros nos sentimos en este día más cerca de S. R. y nos esforzaremos en pedir a N^a S^a de los Ángeles que le colme de bendiciones y le recompense cuanto hizo por cada uno durante el tiempo que nos sentimos felices a sus órdenes, y por su amado Distrito.

En segundo lugar le quisiéramos pedir un favor: ya contamos con el permiso para adquirir un televisor, del que ya le hablé en mi última entrevista. No conociendo ninguna casa que nos lo pueda vender, le rogamos que dé a alguna, con la cual haya tenido relación y que pueda hacernos buenas condiciones, las oportunas órdenes, para que lo antes posible, a poder ser en esta misma semana, nos lo mande.

La cuestión económica la tenemos casi resuelta: contamos con el beneficio del cine, caramelos... y con algún buen donativo, además de otros posibles. El pago será al contado, por supuesto, no faltaba más... El transporte podría hacerse por algunos de los medios ordinarios, si S. R. no se decide a traérselo personalmente. *Renoi com ho celebrariem! Matariem la conilla grossa... que bona falta ens fa en l'ambient en que ens trobem...*

Repito que seria para nosotros una satisfacción tenerlo pronto, como recuerdo de nuestro querido Hno. Plácido, en la efemérides de su onomástica.

He pensado recurrir a su bondad, porque creo que con ello hasta podríamos atender a los alumnos y a cuantos se enteren, que se trata de un donativo, poniéndonos así a salvo de posibles habladurías ante el concepto de que todos tienen de nuestra real pobreza.

Reiterándole nuestra más cordial felicitación y la promesa de nuestras mejores oraciones, quedamos de S. R. afectísimos ante N^a S^a de los Ángeles.

H. Domingo Desiderio

H. Jaime Andreu

H. Federico Gasa

H. Alfonso Miguel, Director

P.D. La corriente es de 220 v. Si la diferencia no fuera mucha puede ser UHF.

SUMARI

PÒRTIC, G. Josep Guiteras, Visitador Auxiliar	1
EDITORIAL, Consell de Direcció	3
LEMA DEL CURS 2012-2013, Extret d'informació oficial	4
HERÈNCIA LASAL·LIANA - QUADRIMESTRE LASAL·LIÀ, G. Jaume Pujol	6
IMPORTANT: "UN COMPROMÍS PER ALS GERMANS AVUI", Divers	12
L'EXPERIÈNCIA DE FORTIANELL, G. Laurentino Fernández	15
LLISTAT DE NOVICIS FORMATS A FORTIANELL, G. Josep M. Pons	18
NOVICIATS DEL DISTRICTE/SECTOR BARCELONA/CATALUNYA (1), G. Josep M. Pons	20
ACONSELLARIES A UN GERMÀ D'ANAR A CAMBRILS?, G. Ramon Pascual	22
DIABETIS I ALIMENTACIÓ, G. Juanjo Tamburini	24
PLE DE GOIG... SOBRE EL SALM 83, G. Ramon Grau	25
RECORDANT AL G. LIGORIO (DEOGRACIAS FUERTES DOMÍNGUEZ), G. Jaume Palom	26
UNA SENZILLA PERÒ GRATIFICANT EXPERIÈNCIA DEL TOGO, G. J. Mestres	28
DESDE EL VALLE SAGRADO DE LOS INCAS, G. José Luis Vadillo	30
MI EXPERIENCIA EN ÁFRICA HA VALIDO LA PENA, G. Felipe García	32
DES DE ROMANIA - 'O PICATURA DE FERICIRE', G. Cesc Ferré	35
EL CERCLE LA SALLE, G. Mariano Fernández Magaz	36
LA SMA. VIRGEN EN 'DEVOIRS D'UN CHRÉTIEN' (I), G. Mariano Fernández Magaz	38
RELEM – PARMÈNIA. TROBADA DE GERMANS JOVES, G. Ernest Casaponsa	40
UNA EXPERIÈNCIA EMOTIVA. PEREGRINACIÓ A LOURDES AMB MALALTS, G. Toni Vallejo	42
EL BOTÁNICO ILUSTRE FRÈRE SENNEN (I), G. Pablo Álvarez	44
PEIXOS DEL RIU MUNI (GUINEA EQUATORIAL), G. Benigno Román i G. Màrius Àlvarez	46
I ARA, EL HARA, G. Javi Núñez	48
VEUS PER A UNA NOVA EVANGELITZACIÓ, G. Javi Núñez	50
LA NOSTRA BIBLIOTECA DE CAMBRILS, G. Ramon Farrés	52
MÉS PER A LA BIBLIOTECA, G. Josep Maria Sans	54
OBERTS A L'ESPERANÇA "TOTS GERMANS", D'Ecclesalia	54
CREIENTS I AGNÒSTICS AMB EL CARDENAL MARTINI, Oriol Domingo / La Vanguardia	55
XÀLDIGUES (ESPURNES, GUSPIRES...), G. Jaume Pujol	56
LECTURES ÚTILS, G. Antoni Perera	58
CINE – PROFESSOR LAZHAR, G. Lluís Diumenge	60
ANÈCDOTES LASAL·LIANES, G. Ricard Serra	62
UN RECORD D'OLIANA DEL 1966	64